

НОРМА МАСЛАХАТЧИ

ҲУҚУҚ
СОЛИҚЛАР
БУХГАЛТЕРИЯ

2005 йил июлдан чиқа бошлаган

«Ташаббус – 2011»

ТАДБИРКОРЛИК, ЭЪТИРОФ ВА РАФБАТ

Пойтахтимиздаги «Туркистон» саройида Ўзбекистон Республикаси Президенти соврини учун «Ташаббус – 2011» республика кўрик-танловининг якуний босқичи бўлиб ўтди.

Анъанага кўра, тадбир Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси томонидан Фермер хўжаликлари уюшмаси ва халқ хунармандларининг «Хунарманд» уюшмаси билан ҳамкорликда ташкил этилди.

«Ташаббус – 2011» танловининг шаҳар ва вилоятлар босқичлари ғолибларининг махсулотлари кўргазмаси ташкил этилди.

Бу йилги кўргазма экспозицияларни безаш ва жойлаштиришга ташкилотчиларнинг алоҳида ёндашуви билан ажралиб турди. Қишлоқ хўжалик тармоғидаги энг сўнгги ютуқлар саноат ва хунармандчилик соҳасидаги янгиликлар билан ўзаро уйғунлашган. Замонавий бошқарув услубларига эга мамлакатимиз тадбиркорларининг фаоллиги юртимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик жадал ривожланиб бораётганидан далолатдир.

Таъкидлаш керакки, «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили» Давлат тури доирасида ушбу соҳа вакиллари кўшимча имкониятлар беришга қаратилган комплекс чора-тадбирлар ишлаб чиқилди. Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ҳамда қонуний манфаатларини ҳимоя

қилишни янада кучайтириш бўйича меъёрий-ҳуқуқий базани такомиллаштириш, янги қонун ҳужжатларини қабул қилиш орқали хусусий мулкни мустаҳкамлаш, уларнинг фаолиятига назорат органлари аралашувини камайтириш чора-тадбирлари кўрилмоқда.

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси раиси Алишер Шайхонинг айтишича, танловда жами 6 400 нафардан ортиқ тадбиркор, фермер ва хунарманд иштирок этган. Энг истиқболли ва ташаббускор 41 қатнашчи тадбирнинг республика босқичида иштирок этиш ҳуқуқини қўлга киритди.

Бу йил ғолиблар учта асосий – «Йилнинг энг яхши тадбиркори», «Йилнинг энг яхши фермери» ва «Йилнинг энг яхши хунарманди» йўналиши, шунингдек, «Йилнинг энг ёш тадбиркори», «Йилнинг энг яхши тадбиркор аёли», «Энг яхши инновацион лойиҳа», «Ёшлар учун энг яхши иш берувчи», «Энг яхши оилавий бизнес соҳиби», «Энг яхши бизнес-ғоя» ҳамда «Менинг Ватаним – менинг фахрим» каби етти махсус номинация бўйича аниқланди.

«Ташаббус – 2011» республика кўрик-танлови якунлари бўйича Наманган ви-

лоятидаги «Zamin Turkiston» МЧЖ раҳбари Бахтиёр Умаров энг яхши тадбиркор деб топилди. Унинг корхонаси истеъмолчилар талабларини ўрганиб чиқиб, ишлаб чиқариш суръатини муттасил оширишга эришмоқда. Дастлаб, 3 турдаги махсулот ишлаб чиқарилган бўлса, айни пайтда 20 турда махсулот тайёрланмоқда ва экспортга чиқарилмоқда. Сурхондарё вилояти вакили Носир Тўракулов энг яхши фермер деб топилди. Унинг «Боғу-бўстон» фермер хўжалиги боғдорчилик, деҳқончилик, чорвачилик, шунингдек, озуқа экинларини етиштиришга ихтисослашган. Самарқанд вилояти вакили Шариф Азимов «Йилнинг энг яхши хунарманди» номинациясида ғолиб чиқди. У Ўзбекистон амалий санъатининг энг қадимий тури – куллуқчилик билан шуғулланади. Устанинг ишлари мамлакатимиздан ташқарида ҳам яхши маълум.

«Ташаббус – 2011» танловининг уч асосий номинацияси бўйича биринчи ўрин соҳибларига олтин медаль ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг совринлари – «Spark» автомобиллари топширилди.

Уч асосий номинация бўйича иккинчи ўрин ғолибларига махсус дипломлар, кумуш медаль ва 6 млн сўмдан пул мукофотлари берилди.

Уч асосий номинация бўйича учинчи ўринни эгаллаган қатнашчиларга махсус дипломлар, бронза медали ва 4 миллион сўмдан пул мукофотлари топширилди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари А.Арипов иштирок этди.

ЎЗА материали асосида тайёрланди.

БАРЧА ЯККА ТАРТИБДАГИ ТАДБИРКОРЛАРГА ЭСЛАТМА

2011 йил 1 апрелдан бошлаб жисмоний шахслар Хусусий тадбиркорлар юридик шахс ташкил этмасдан шуғулланиши мумкин бўлган фаолият турлари рўйхатига (Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 7 январдаги 6-сон қарорига 1-илова) киритилмаган фаолиятни амалга ошира олмайдилар. Ушбу ҳужжат билан танишиб чиқиб, санкция қўлланишини бартараф этиш мақсадида, ўз фаолиятингизни уларга мувофиқлаштиринг.

1 АПРЕЛДА ҲАЗИЛЛАШМАЙДИЛАР

3-бетда

Қонунчиликдаги янгиликлар

ЯНГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ ТАҚДИМ ЭТАМИЗ

Мазкур ва бошқа ҳужжатларнинг тўлиқ матни билан www.pogta.uz сайтидаги эркин кириладиган «Қонунчиликдаги янгиликлар» рукнида танишиб чиқишингиз мумкин.

БАНКЛАРГА – ИМТИЁЗ, БИЗНЕСГА – КРЕДИТ

Президентнинг «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига кредит беришни кўпайтиришга оид кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори (2011 йил 11 мартдаги ПҚ-1501-сон) билан 2011 йил 1 апрелдан бошлаб 2016 йилнинг 1 январигача тижорат банкларининг имтиёзли кредит бериш махсус Жамғармаси ресурслари ҳисобидан кредит беришдан олинадиган тижорат банкларининг даромадлари бўшайдиган маблағларни мазкур Жамғарманнинг ресурс базасини оширишга мақсадли йўналтириш шарти билан юридик шахслар фойдасидан тўланадиган солиқдан озод этилади. Унинг маблағлари асосан олиш ва етиб бориш қийин бўлган туманларда, шунингдек меҳнат ресурслари керагидан ортиқ бўлган туманлар ҳамда шаҳарлардаги кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳаларида, ишлаб чиқариш микрофирмалари, кичик корхоналар, деҳқон ҳамда фермер хўжаликларида юқори технологик ва инновацион лойиҳаларни молиялаш учун ажратилади.

СИЛ КАСАЛЛИГИГА ЙЎЛ ЙЎҚ

Вазирлар Маҳкамасининг «2011-2015

йилларда Ўзбекистон Республикасида сил касаллиги билан касалланишни камайтиришга доир кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори (2011 йил 5 мартдаги 62-сон) билан 2011-2015 йилларда Ўзбекистон Республикасида сил касаллигига қарши курашиш дастури тасдиқланди. Ҳужжат билан Давлат бюджети маблағлари, шунингдек хорижий давлатлар, халқаро молиявий институтлар ва ташкилотларнинг имтиёзли кредитлари (қарзлари) ва грантлари ҳамда қонун ҳужжатлари билан тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобига сил касаллигини даволаш муассасаларини янгидан қуриш, мавжудларини реконструкция қилиш ва мукамал таъмирлаш, уларни замонавий тиббиёт анжомлари билан жиҳозлаш (кўшимча жиҳозлаш) назарда тутилган.

2011 йил 1 апрелдан бошлаб сил касаллигини даволаш муассасалари ходимларининг соғлиқ учун хавфли ва оғир иш шaroитлари муносабати билан тариф ставкаларига 50 фоиз миқдорида кўшимча белгиланди. Шу билан боғлиқ бюджетнинг кўшимча харажатлари соғлиқни сақлаш муассасаларининг маъмурий ва ёрдамчи ходимлар сонини мақбуллаштириш ҳисобига қопланади.

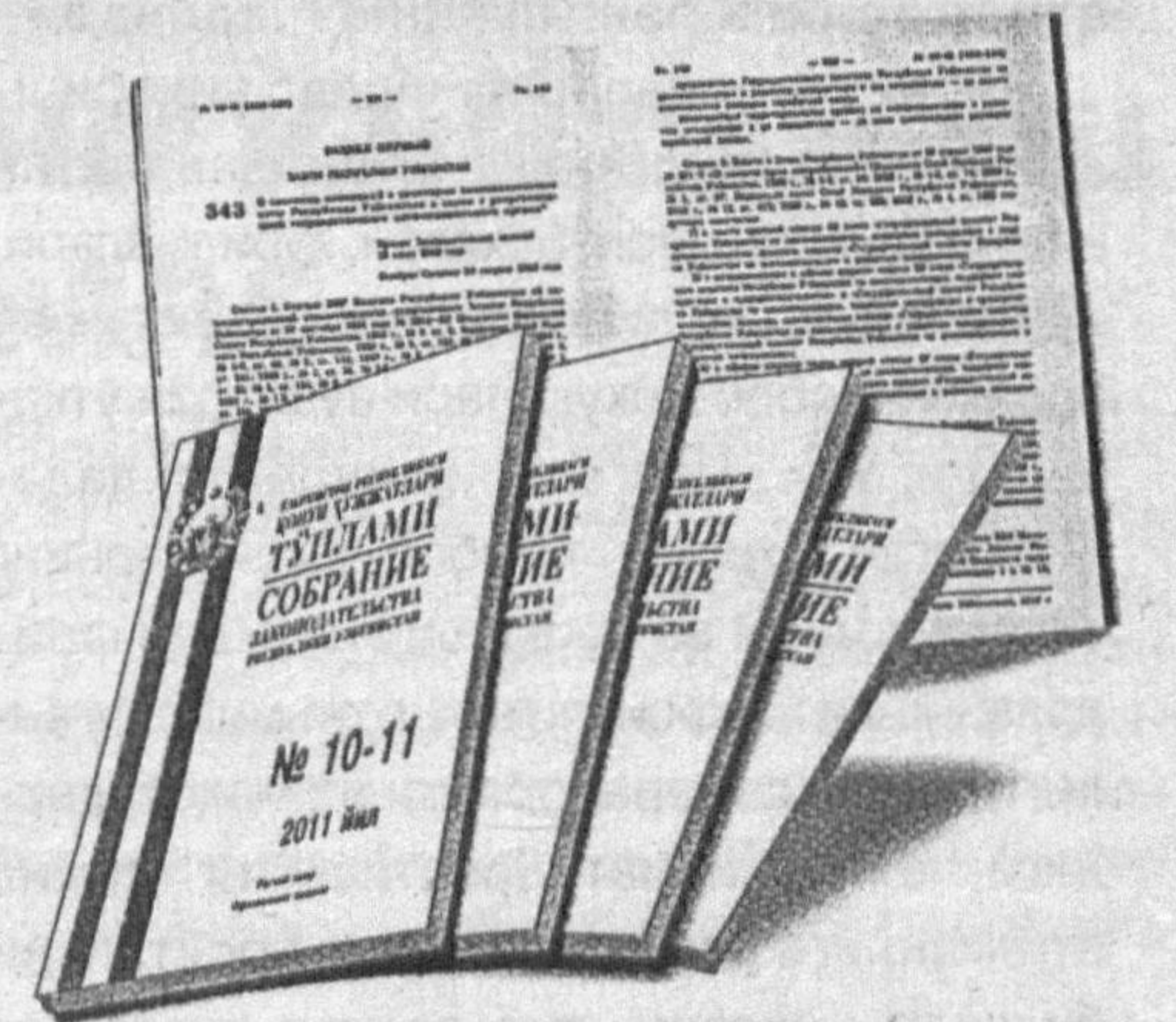
УЛГУРЖИ КОРХОНАЛАР СОТУВГА ҚЎЙИЛДИ

Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 9 мартдаги 67-сон қарорига мувофиқ «Ўзулгуржисавдо» АК тугатилиши муносабати билан Давлат мулки қўмитасига белгиланган тартибда:

«Ўзкоммаишийсавдо» АЖнинг биржа савдосига қўйилган акциялари давлат пакети баҳолаш комиссияси томонидан аниқланган 980,5 млн сўм миқдоридаги қиймат бўйича сотилишини; «Ўзёғочқоғозсавдо» ва «Ўзкимёполимерсавдо» АЖ акциялари давлат пакетларининг баҳоланишини ва биржа савдоларига қўйилишини таъминлаш ваколати берилди. Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлигига Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда «Ўзулгуржисавдо» АКнинг бўшаб қолаётган ходимларини ишга жойлаштиришда кўмаклашиш юклатилди.

АҲОЛИ СОНИ ҲИСОБЛАНАДИ

Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 14 мартдаги 71-сон қарори билан 2011 йил 21 апрелдан 30 апрелгача республиканинг ҳар бир тумани ва шаҳрида аҳоли сонининг 10 фоизини қамраб олган

ҳолда аҳоли сонининг танлама статистик кузатуви (кейинги ўринларда – кузатув) ўтказилади. Республикада доимий яшовчи аҳолининг янада аниқ сонини аниқлаш, шунингдек демографик жараёнларнинг жорий ҳисоби маълумотларини аниқлаштириш кузатувнинг мақсади ҳисобланади. Кузатув танлаб олинган аҳоли пунктларида ялпи уйма-уй айланиб чиқиш ва унда яшаётган шахсларни махсус кузатув сўровномаси асосида сўраб чиқиш йўли билан ўтказилади. Қуйидаги тоифалар кузатувда ҳисобга олинмайди: хорижий давлатларнинг Ўзбекистон Республикасидаги ваколатхоналарида ишлайдиган хорижий фуқаролар, шунингдек уларнинг улар билан бирга яшайдиган оила аъзолари; халқаро ташкилотларнинг ваколатхоналарида ишлайдиган хорижий фуқаролар; хорижий давлатлар ёки халқаро ташкилотларнинг делегациялари таркибида Ўзбекистон Республикасига келган хорижий фуқаролар; туризм мақсадида Ўзбе-

2-бетда

УШБУ
СОҲДА

1-2-бетлар

Қонун ҳужжатларига
қисқа шарҳ

3-бет

РАУНЕТ
фаолиятига доир

5-бет

Пойтахтдан ташқарида яшовчи
мутахассис бизда ишла оладими?

6-бет

Мозий: заминимизда
тадбиркорлик ҳаракати

\$1 = 1681,00 сўм

€1 = 2381,34 сўм

£1 = 2691,79 сўм

¥10 = 205,63 сўм

ЯНГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ ТАҚДИМ ЭТАМИЗ

кистон Республикасида турган хорижий фуқаролар.

Маълумотлар тўплайдиган шахслар контингенти бир кунда ўртача 50 кишини сўраб чиқиш мўлжалидан келиб чиқиб белгиланади. Сўровни ўтказишда барча жавоблар фақат сўраб чиқиладиганларнинг сўзлари бўйича тўлдирилади, бунда ҳужжатлар текширилмайди. Сўровнома оиланинг ҳар бир аъзосига алоҳида тўлдирилади. Сўров ўтказиладиганда оиланинг аъзоларидан кимдир ҳозир бўлмаганда, улар учун жавоблар оиланинг бошқа вояга етган аъзоларидан олиниши мумкин.

ТЕХНИК АУДИТОР ТАШРИФИ

Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 15 мартдаги «Йирик корхоналар ва ишлаб чиқаришларда технологик асбоб-ускуналар ва технологияларнинг техник аудитини ўтказиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 72-сон қарори билан, 2011 йилда йирик корхоналар ва ишлаб чиқаришларда техник аудит ўтказиш бўйича махсус дастур маъқулланди, у Замонавий, жаҳон даражасида синаб кўрилган асбоб-ускуналар ва технологиялар билан алмаштирилиши керак бўлган технологик асбоб-ускуналар ва технологиялар рўйхатини аниқлаш бўйича техник аудитни ўтказиш тартиби тўғрисидаги низом ҳамда 2011 йилда техник аудит ўтказилиши керак бўлган йирик корхоналар ва ишлаб чиқаришлар рўйхатини ўз ичига олади. **Техник аудитни ўтказишда корхонанинг молиявий-ҳўжалик фаолияти ўрганилмаслиги ҳамда уни ўтказиш учун Назорат қилувчи органлар фаолиятини мувофиқлаштириш республика кенгашининг рухсати талаб этилмаслиги** белгиланди.

Йирик корхоналар ва ишлаб чиқаришларнинг чиқарилганига 10 йилдан ошган ишлаб чиқаришлари, цехлари, қурилмалари, ишлаб чиқариш линиялари, технологик ва ёрдамчи асбоб-ускуналар аудитдан ўтказилади. Уни амалга оширишда фойдаланиладиган технологик асбоб-ускуналарнинг техник ҳолати ва яроқлилиги; ундан фойдаланишда хавфсизликнинг таъминланганлиги; унинг самарадорлиги ва маҳсулдорлиги; техник хизмат кўрсатишнинг ташкил этилганлиги даражаси; ўлчов воситалари билан таъминланганлиги ва уларнинг техник ҳолати; ишлаб чиқаришда фойдаланиладиган энергия ресурслари, хом ашё, материаллар ва бутловчи буюмларнинг ҳақиқий сарфи ва бошқа параметрлар таҳлил қилинади.

Техник аудит ўтказиш натижасида асбоб-ускуналар реконструкция ва модернизация қилишни талаб этмайдиган **ишга яроқли; реконструкция, техник ва (ёки) технологик модернизация қилишни талаб**

қиладиган; модернизация ва реконструкция қилиш **мақсадга мувофиқ бўлмаган** асбоб-ускуналарга бўлиниши керак.

Корхоналар техник аудит ўтказилишида ёрдам беришлари, ўрганиладиган объектлар ҳамда ишлаб чиқариш технологиялари ва технологик асбоб-ускуналарга тааллуқли ҳужжатлардан фойдаланилишини таъминлашлари, техник аудит ўтказишда кузатиш ва ёрдам кўрсатиш учун вакил йўллашлари керак.

ТАЛАБА ДАЛАДА ИШЛАГАНДА

Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирининг буйруғи билан (АВ томонидан 2011 йил 5 мартда 2206-сон билан рўйхатдан ўтказилган) Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш ва йиғиштириб олиш учун таълим муассасалари ўқувчилари ва талабаларидан фойдаланишда меҳнатни муҳофаза қилиш қоидалари тасдиқланди.

Қоидаларда ўн саккиз ёшга тўлмаган шахслар ўн саккиз ёшга тўлмаган шахсларнинг меҳнати қўлланиши тақиқланадиган ноқулай меҳнат шароитлари ишлари рўйхатида (рўйхат рақами 1990, 2009 йил 29 июль) назарда тутилган ишларга қабул қилинмаслиги; ўн саккиз ёшга тўлмаган шахслар кўтаришлари ва ташишлари мумкин бўлган оғир юк нормаларининг чегарасини белгилаш тўғрисидаги низом (рўйхат рақами 1954, 2009 йил 12 май) билан белгилаб қўйилган нормадан ортиқ оғир юк кўтаришлари ва ташишларига йўл қўйилмаслиги; Аёллар меҳнатидан фойдаланиш тўлиқ ёки қисман тақиқланадиган меҳнат шароити ноқулай бўлган ишлар рўйхатида (рўйхат рақами 865, 2000 йил 5 январь) назарда тутилган ишларга аёллар жалб қилинмаслиги белгиланган.

Ҳужжат билан ўқувчилар ва талабалар меҳнатини муҳофаза қилишнинг бошқа масалалари ҳам тартибга солинган.

2011 йил 15 мартдан кучга кирди.

ИНТЕРНЕТГА ЮРИДИК ШАХС ОРҚАЛИ КИРА ОЛАСИЗ

Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги бош директорининг буйруғи билан (АВ томонидан 2011 йил 5 мартда 1423-1-сон билан рўйхатдан ўтказилган) Маълумотларни узатиш тармоқларида Интернет-провайдерларнинг тармоқлараро ўзаро ҳамкорлигини тартибга солиш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартишлар киритилди. Уларга кўра, эндиликда жисмоний шахс Интернет-провайдер ва телекоммуникациялар оператори (маълумотлар узатиш тармоғи оператори) бўла олмайди. Фаолиятнинг ушбу турларини энди фақат юридик шахслар амалга ошира оладилар.

Шунингдек лицензиялар асосида фаолият юритадиган оператор ва провайдерлар

эндиликда фақат «Ўзбектелеком» акциядорлик компаниясининг техник воситалари ёрдамида халқаро телекоммуникациялар тармоқларига чиқиш ҳуқуқига эга эканликлари белгиланди (илгари халқаро телекоммуникациялар тармоқларида фаолият юритишга тегишли лицензиялари бўлган операторлар каналлари орқали халқаро тармоқларга кириш имкони берилар эди).

2011 йил 15 мартдан кучга кирди.

84 ДАҚИҚАДА ОЛИБ ҚЎЙИЛСИН

Адлия вазирлиги, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш вазирлигининг қарори билан (АВ томонидан 2011 йил 10 мартда 2207-сон билан рўйхатдан ўтказилган) Суд ижрочиларининг иш ҳажми меъёрлари тасдиқланди, улар суд ижрочиларига бажарилган ишлар ҳажмидан келиб чиққан ҳолда ҳар бир суд ижрочиси ва Суд департаменти бўлимасининг иш ҳажми меъёрини аниқлаш имконини беради. Улар суд ижрочиларининг қуйидаги фаолият йўналишлари бўйича ишлаб чиқилган: юридик шахслардан ундирувлар; жисмоний шахслардан ундирувлар; алимент ундирувлари; номулк хусусиятга эга бўлган талабларни ижро этиш; қарздорни кўчириш; ундирувчини кўчириб киритиш; болани олиб бериш ва топшириш; жарималарни ундириш ва давлат даромадига бошқа ундирувлар; давлат даромадига ўтказилиши лозим бўлган мол-мулкларни реализация қилиш ёки йўқ қилиб ташлаш; бошқа ижро иши юритишлар.

Чунончи, юридик шахснинг хатланган мол-мулкни олиб қўйишга 84 дақиқа ажратилади, хатланган мол-мулкни реализация қилиш учун топширишга эса – 59 дақиқа. Алимент тўламаган қарздорга нисбатан жиноят иши қўзғатиш учун ҳужжатларни тайёрлаш ва юборишга, иш ҳажми меъёрларига кўра, 98 дақиқа етади. Тайёргарлик-яқунлов ишлари, иш жойига хизмат кўрсатиш, дам олиш ва шахсий эҳтиёжлар учун сарфланадиган вақт оператив вақтнинг 10%и доирасида ҳисобга олинган. Бироқ меъёрларда матнларни териш, стенограммик, нусха кўчириш-кўпайтириш ва бошқа ишларни бажариш вақтлари инobatта олинмаган.

Ҳужжат билан бошқа масалалар ҳам тартибга солинган.

2011 йил 20 мартдан кучга кирди.

КРЕДИТ СИЁСАТИ БИЛАН ШУҒУЛЛАНИНГ

Марказий банк бошқарувининг қарори билан (АВ томонидан 2011 йил 14 мартда 2208-сон билан рўйхатдан ўтказилган) Кредит уюшмаларининг кредит сиёсати нисбатан қўйиладиган талаб-

лар тўғрисида низом тасдиқланди. Унга мувофиқ ҳар бир кредит уюшмаси ўз кредит сиёсатини ишлаб чиқиши ва тасдиқлаши керак, у ҳар йили камида бир марта тегишли йилнинг 1 февралигача бўлган муддатда қайта кўриб чиқилади ва тасдиқланади. У кредит уюшмаси фаолият юритаётган ҳудуднинг иқтисодиёти хусусиятларини ҳисобга олиши, ўзи бермайдиган кредитлар турларини; кредит олиш учун зарур ҳужжатлар рўйхати ва таомилларни кўрсатиши керак.

Низомда кредит сиёсати нисбатан бошқа талаблар ҳам назарда тутилган.

2011 йил 24 мартдан кучга кирди.

ИСТИСНО ТАРИҚАСИД

Марказий банк бошқарувининг қарори билан (АВ томонидан 2011 йил 14 мартда 2209-сон билан рўйхатдан ўтказилган) Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан кредит уюшмалари, микрокредит ташкилотлари ва ломбардлар фаолиятини текшириш тартиби тўғрисида низом тасдиқланди. Унда қайд этилишича, гарчи қонун ҳужжатларида текширишлар ўтказиш даврийлигининг бошқа муддатлари белгиланган бўлса ҳам, нобанк кредит ташкилотлари истисно тариқасида Марказий банк томонидан режали, режадан ташқари ва йилда бир марта назорат тартибида текширилади. Низом билан текширишнинг ҳар бир турини ўтказиш асослари ва тартиби, текширувчи мансабдор шахслар ва нобанк кредит ташкилотларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари ҳамда бошқа масалалар белгиланган.

2011 йил 24 мартдан кучга кирди.

НУФУЗСИЗ ШАХС

Марказий банк бошқарувининг қарори билан (АВ томонидан 2011 йил 14 мартда 2014-2-сон билан рўйхатдан ўтказилган) Банкларни рўйхатга олиш ва улар фаолиятини лицензиялаш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартиришлар киритилди. Унда бенуқсон ишбилармонлик ва шахсий обрў-эътибор мезонларига номувофиқ шахслар белгиланган. Хусусан, улар сирасига банкротликка учраган ёки молиявий аҳволи танг бўлган юридик шахс бошқаруви ва кузатув кенгаши аъзолари ёки йирик иштирокчиси (устав капиталда 10 фоиз ва ундан кўп миқдорда овоз берувчи акциялар ёхуд улушларга эга бўлган шахслар), шунингдек, уларнинг собиқ раҳбарлари, башарти юридик шахснинг банкротлиги ёки молиявий аҳволининг танглиги уларнинг ҳаракатлари оқибатида юзага келганлиги фактлари маълум бўлса, киритилган.

2011 йил 24 мартдан кучга кирди.

Меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларнинг қисқача шарҳлари 2011 йил 5 мартдан 18 мартгача бўлган давр учун «Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами»нинг 10-11-сонидан асосида тайёрланди.

УШБУ СОНДА:

- ✓ ТАШАББУС – 2011
- Тадбиркорлик, эътироф ва рағбат
- ✓ ҚОНУНЧИЛИКДАГИ ЯНГИЛИКЛАР
- Янги ҳужжатларни тақдим этамиз
- Валюталар курси
- ✓ БЕВОСИТА МУЛОҚОТ
- 1 апрелда ҳазиллашмайдилар
- «Улгуржи савдо муаммолари»
- Бўнакни қайтариш осон эмас
- ✓ КАДРЛАР БЎЛИМИ
- Фуқаролиги бўлмаган шахс ишлашни хоҳлайди
- Вақтинча рўйхатга олинган, доимий ишда ишлайди
- Шаҳар атрофидан келадиган ҳамкасб
- ✓ ИЖТИМОЙ ТАЪМИНОТ
- Яшаш учун мўлжалланган ёки мўлжалланмаган
- Гараж шахсий машина учун мўлжалланмаганда...
- Жанговар ҳамширага имтиёзлар
- ✓ ТАДБИРКОРЛИК ТАРИХИДАН
- Даврлар чорраҳасида
- ✓ топ

1-бет

1-2-бетлар

1, 3-бетлар

4-бет

5-бет

6-бет

7-8-бетлар

МДҲ ВА БОЛТИҚБЎЙИ МАМЛАКАТЛАРИ ВАЛЮТАЛАРИНИНГ АҚШ ДОЛЛАРИ, ЕВРО ВА РОССИЯ РУБЛИГА НИСБАТАН КУРСЛАРИ

Мамлакат	Сана	АҚШ доллари		Евро		Россия рубли	
		бирлиги	курси	бирлиги	курси	бирлиги	курси
Озарбайжон	31.03.2011	1	0,7927	1	1,1203	1	0,0278
Арманистон	31.03.2011	1	369,68	1	525,54	1	13,02
Беларусь	1.04.2011	1	3045,00	1	4318,42	1	106,78
Грузия	31.03.2011	1	1,7059	1	2,4036	1	6,0006
Қозоғистон	1.04.2011	1	145,70	1	207,14	1	5,13
Қирғизистон	1.04.2011	1	47,258	1	67,0669	1	1,6783
Латвия	1.04.2011	1	0,497	1	0,702804	1	0,0174
Литва	1.04.2011	1	2,4372	1	3,4528	10	8,5486
Молдова	31.03.2011	1	11,9096	1	16,78	1	0,4169
Тожикистон	31.03.2011	1	4,4652	1	6,2879	10	1,5706
Ўзбекистон	29.03.2011	1	1681,00	1	2381,34	1	59,56
Украина	31.03.2011	100	796,00	100	1121,564	10	2,80
Эстония	31.12.2010	1	11,7107	1	15,6466	1	0,383246

Манба: www.prime-tass.ru

Мен хусусий тадбиркорман. PAYNET шохобчасига эгман. Эшитишимча, бундай фаолият тури билан шуғулланадиган якка тартибдаги тадбиркорлар 2011 йил 1 апрелгача уларни ёпишлари керак экан. Шу тўғрими?
Адхам,
якка тартибдаги тадбиркор.

1 АПРЕЛДА ҲАЗИЛЛАШМАЙДИЛАР

– Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 7 январдаги 6-сон қарори (бундан кейин – 6-сон ВМҚ) билан Хусусий тадбиркорлар юридик шахс ташкил этмасдан шуғулланиши мумкин бўлган фаолият турлари рўйхати¹ (бундан кейин – 6-сон Рўйхат) тасдиқланган. **2011 йил 1 апрелдан бошлаб жисмоний шахслар унга киритилмаган фаолият турларини амалга ошира олмайдилар.**

PAYNET тизими тўловларни агентлар орқали қабул қилади, айна улар PAYNET шохобчалари деб номланади. 6-сон Рўйхатда **тўловларни бул қилиш бўйича хизматлар назарда тутилмаган.** Тегишинча, бундай хизматларни кўрсатаётган якка тартибдаги тадбиркорлар **2011 йил 1 апрелдан бошлаб** уларни амалга оширишга ҳақли эмаслар, шу сабабли **ўз фаолиятларини тугатишлари керак.**

Ўз фаолиятининг иختиёрий тугатиш учун бу ҳақда туман ва шаҳарлар ҳокимликлари ҳузуридаги сизни рўйхатдан ўтказган Тадбиркорлик субъектларини рўйхатдан

ўтказиш инспекциясига ариза тақдим этишингиз зарур. Аризага қуйидаги ҳужжатлар илова қилинади:

– солиқ органининг солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича қарзи йўқлиги тўғрисидаги маълумотномаси (у мурожаат қилингандан кейин икки иш кунидан кечиктирмай берилади), қарзлар мавжуд бўлганда эса – улар тўлангандан кейин икки иш кунидан кечиктирмай берилади;

– муҳр ва штамплар (агар улар мавжуд бўлса);

– барча лицензиялар (рухсатномалар)нинг асл нусхалари (агар улар мавжуд бўлса);

– давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома;

– банкларда ҳисобрақамлар очилмаганлиги тўғрисидаги хат ёки асосий ҳисобрақам ёпилгани тўғрисидаги банк маълумотномаси (агар мавжуд бўлса).

Якка тартибдаги тадбиркор фаолиятини иختиёрий тугатиш

схемаси Тадбиркорлик субъектларини иختиёрий тугатиш ва уларнинг фаолиятини тўхтатиш тартиби тўғрисидаги низомнинг² 3-иловада берилган.

Рўйхатдан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномада бир нечта фаолият тури қаторида рухсат этилмаган фаолият ҳам кўрсатилган тадбиркорларга келсак, қонун ҳужжатларида бу ҳақда ҳеч нарса айтилмаган. Фикримизча, улар рўйхатдан ўтказувчи органга мазкур гувоҳнома бўйича тадбиркорликнинг рухсат этилган турларини бундан кейин амалга ошириш масаласи билан мурожаат қилишлари лозим.

P.S. Ҳозирги пайтда PAYNET тизими тўловларни қабул қилишнинг жуда қулай тизимидир. Унинг ёрдамида республикамизнинг бутун ҳудудидаги аҳоли ҳар куни уяли алоқа, Интернет, коммунал ва бошқа хизматлар ҳақини тўлайди. Ушбу тизим агентларининг кўпчилиги якка тартибдаги тадбиркорлар сифатида рўйхатдан ўтган, бу эса мазкур хизматларга бўлган катта талабни қондириш имконини беради. 6-сон ВМҚ кучга кириши муносабати билан 1 апрелдан бошлаб бундай шохобчалар ёпилишга мажбур, сабаби ушбу фаолиятни амалга оширишни давом эттирган якка тартибдаги тадбиркор қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарликка тортилади. Айна пайтда, PAYNET тизими маъмуриятининг хабар беришича, унинг раҳбарлари ушбу фаолият турини 6-сон Рўйхатга киритиш ҳақида тегишли органларга расмий хат билан мурожаат қилганлар. Бироқ ҳозирги вақтда мазкур ҳужжатга расмий ўзгартиришлар киритилмаган. Агар улар киритилмаса, уяли алоқа, Интернет ва бошқа кўплаб хизматлар ҳақини тўлашда қийинчиликларга дуч келамиз.

Мария ТУХТАРОВА,
«Norma» МЧЖ юрисконсулти.

¹«Солиқ ва божхона хабарлари» газетасининг 2011 йил 20 январдаги 3 (859)-сонидан чоп этилган, эркин кириш учун очиқ бўлган www.norma.uz сайтида жойлаштирилган.

²Президентнинг 2007 йил 27 апрелдаги ПҚ-630-сон қарори билан тасдиқланган.

**БЕВОСИТА МУЛОҚОТ
ЎРНАТИЛДИ**
Солиқ солиш масалалари
юзасидан саволларингизга
телефон орқали жавоб
берамиз.
Соат 10.00 дан 12.00 гача
Телефон:
(+99871) 200 00 59

Тахририятдан.

Ходимимиз 10 дан ортиқ PAYNET шохобчалари ходимлари орасида сўров ўтказиб, уларнинг ярмидан кўпи қонунчиликнинг ушбу янги талаби ҳақида ҳеч нарса эшитмаганликларини ва аввалгидек ишлаш ниятида эканликларини аниқлади. Бироқ тўловларни қабул қилиш фаолиятини юридик шахс томонидан амалга оширилиши сифатида қайта расмийлаштираётганлар ҳам бор. 1 апрелдан айнан улар биз учун зарур хизматларни қонун ҳужжатларига мувофиқ тақдим этадилар.

Мавзуга қайтиб:

«УЛГУРЖИ САВДО МУАММОЛАРИ»

(«Норма маслаҳатчи», 2011 йил 29 мартдаги 12 (297-сон))

Ўтган йилнинг солиққа доир долзарб мавзуларидан бири сифатида улгуржи савдо корхоналари томонидан ягона солиқ тўловини бўнак тўловларини ҳисобга олган ҳолда тўлаш тартибини қайд этиш мумкин. Эслатиб ўтамиз, Президентнинг 2009 йил 22 декабрдаги ПҚ-1245-сон қарори¹ 5-банди билан улгуржи савдо корхоналари томонидан **ўтказилган ҳар бир савдо операциясидан** келиб тушадиган тушум суммасидан **ЯСТ бўйича 5 фоизлик бўнак тўловини** тўлаш талаби жорий этилган эди. Уни амалга ошириш механизми Улгуржи савдо корхоналари томонидан ягона солиқ тўловини бўнак тўловларини ҳисобга олган ҳолда тўлаш тартиби тўғрисида низомда² (бундан кейин – 2065-сон Низом) келтирилган.

Ушбу ҳужжатни диққат билан таҳлил қилиб, унинг меъёрларини амалиётда қўллаш мураккаб, дея хулоса чиқариш мумкин. Хусусан, улгуржи савдодан ташқари, корхона, «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида»ги Қонун³ ва бошқа қонун ҳужжатларида назарда тутилганидек, бошқа фаолият турлари билан ҳам шуғулланиши мумкинлиги жиҳати ҳисобга олинмаган. Натижада улардан даромад олиш чоғида қийинчиликлар юзага келади.

2065-сон Низомнинг меъёрларига аниқ риоя этилган бўлсак, улгуржи савдо корхонасининг барча молиявий тушумлари, келиб чиқиш манбаидан қатъи назар, «мақсадли» (22624 ёки 22626) ҳисобвараққа тушиши керак (2065-сон Низомнинг 12-банди). Ўтказилган савдо операциясидан олинган тушумдан ташқари, ана шу ҳисобвараққа, масалан, жойни ижарага беришдан олинган ва ҳоказо пуллар келиб тушади. Бироқ 2065-сон Низомнинг 1-бандида айтилишича, бўнак тўлови ҳар бир ўтказилган савдо операциясидан келиб тушадиган тушум суммасининг 5%ини ташкил қилади. Бинобарин, 2065-сон

Низомнинг 12-бандида барча маблағлар деганда фақат ўтказилган савдо операцияларидан олинган тушумларнигина тушуниш керак.

Амалиётда банклар 2065-сон Низомнинг 12-бандига амал қилиб, барча маблағларни, фақат савдо операцияларидан олинганларинигина эмас, махсус ҳисобвараққа қайд этадилар ва улардан 5 фоизлик бўнак тўловини ушлаб қоладилар. Мазкур ҳаракатлар 2065-сон Низомнинг 1-бандига очиқ-ойдин зиддир. Бундан ташқари, бунинг натижасида ЯСТ бўйича ортиқча тўлов ва уларни қайтаришнинг анча мураккаб таомилини бошлаш зарурати юзага келади.

Улгуржи савдо корхоналари бир нечта ҳисобварақ очиш йўли билан ушбу вазиятдан чиқишлари мумкин. Улгуржи савдо шартномасини тузганда банк реқвизитларида «мақсадли» ҳисобварақни, бошқа шартномаларда эса ўзга ҳисобварақларни кўрсатиш тавсия қилинади. Мазкур ҳаракатлар 2065-сон Низомнинг 1-бандига ва Ўзбекистон Республикаси банкларида очиладиган банк ҳисобварақлари тўғрисида йўриқнома⁴ 3-бандининг иккинчи хатбошисига мувофиқ келади.

Бироқ 2065-сон Низомнинг 1 ва 12-бандларини бир хил тарзда қўллаш ҳамда савдо операциялари бўлмаган операциялардан келиб тушадиган пул маблағларидан бўнак тўловларини асоссиз ушлаб қолишга йўл қўймаслик учун 2065-сон Низомга тузатишлар киритиб, «мақсадли» ҳисобвараққа фақат ўтказилган савдо операцияларидан олинган тушум, қолган ҳисобварақларга эса қолган барча тушумлар қайд этилишини аниқлаштириш йўли билан ушбу масалани тартибга солиш мақсадга мувофиқдир.

Елена ЕРМОХИНА,
«Norma» МЧЖнинг ҳуқуқий масалалар бўйича
эксперт-маслаҳатчиси.

Корхона улгуржи савдо, шунингдек бошқа фаолият турлари билан шуғулланади. Хизмат кўрсатувчи банк корхона ҳисобига келиб тушган барча маблағлардан 5%ни ЯСТ бўйича бўнак тўловлари сифатида ДСИ ҳисобварақига ўтказган, бунинг натижасида 2010 йил учун ЯСТ бўйича ортиқча тўлов ҳосил бўлган. ЯСТ бўйича ортиқча тўловни қайтаришга доир тушунтириш берсангиз, чунки бошқа фаолият турлари бўйича солиқларга доир қарзимиз йўқ.

В.Хон, ХК директори.
Р.Қодиров, «WERTOOM» МЧЖ директори.

БЎНАКНИ ҚАЙТАРИШ ОСОҢ ЭМАС

– Ҳақиқатан ҳам 2065-сон Низомнинг 12-бандида улгуржи савдо корхонасига келиб тушган барча пул маблағларидан 5 фоизлик бўнак тўловини ушлаб қолиш назарда тутилган. Шунинг таъкидлаш лозимки, бўнак тўловларини фақат ягона солиқ тўловини тўловчи улгуржи савдо корхоналари тўлайдилар, уларга Солиқ кодексининг (бундан кейин – СК) 350-моддасига биноан ўтган ҳисобот йили яқунлари бўйича асосий фаолият тури улгуржи савдо фаолияти бўлган ва уни амалга оширишга лицензияси мавжуд бўлган юридик шахслар киради.

2065-сон Низомнинг 9-бандига кўра солиқ органлари ҳар йили, солиқ ҳисоботини тақдим этиш муддати тугагандан кейин 3 кун мобайнида тижорат банкларига рўйхатдан 2065-сон Низом татбиқ этиладиган ва улгуржи савдо корхоналари сирасига кирмайдиган корхоналарни чиқариб ташлаш тўғрисида аниқлаштирилган ахборотни юборадилар. Шу тариқа, агар 2010 йил яқунлари бўйича корхонангизнинг асосий фаолият тури хизматлар кўрсатиш бўлса, у ЯСТ бўйича 5 фоизлик бўнак тўловларини тўловчилар рўйхатидан чиқарилиши керак.

ЯСТ бўйича ҳосил бўлган ортиқча тўлов корхонанинг солиқ тўловлари бўйича қарзини узиш ҳисобига инobatта олиниши ёки унга қайтарилиши мумкин. Қайтариш тартиби СКнинг 10-боби билан тартибга солинади. У солиқ қарзини узиш ҳисобида солиқ бўйича ортиқча тўлов инobatта олинганидан кейингина қуйидаги тартибда қайтарилиши мумкин:

- мазкур солиқ тури бўйича пеня ва жарималарни узиш;
- бошқа солиқлар турлари бўйича қарзини узиш;
- бошқа солиқлар турлари бўйича пеня ва жарималарни узиш;
- мазкур солиқ бўйича бўлғуси тўловлар;
- бошқа солиқ турлари бўйича бўлғуси тўловлар.

Ҳисобга олиш амалга оширилгандан кейин **ортиқча тўланган солиқнинг қолган суммаси солиқ тўловчига** унинг банкдаги ҳисобварақига пул маблағларини ўтказиш орқали **қайтарилиши керак** (СКнинг 57-моддаси). Ортиқча тўлов солиқ органи қайтариш учун солиқ тўловчининг ёзма аризаси асосида тақдим этган ёзма хулосага кўра тегишли молия органлари томонидан қайтарилади. Ортиқча тўланган солиқ суммаси қайтариш тўғрисида ариза топширилган санадан эътиборан **30 иш куни** ичида қайтарилади.

Светлана КИМ,
«Norma Ekspert» эксперт-иқтисодчиси.

Реклама

NORMA
Эксперт маълумотнома тизими
КОРХОНА ЮРИСТИ
Сотиб олиш масалалари бўйича қуйидаги манзилга мурожаат қилинг:
Тошкент ш., М.Улугбек тумани, Ҳ.Олимжон майд., 10А-уй.
Тел.: (998 71) 237-07-78, тел./факс: (998 71) 237-45-29
E-mail: info@norma.uz, web: www.norma.uz

ФУҚАРОЛИГИ БЎЛМАГАН ШАХС ИШЛАШНИ ХОҲЛАЙДИ

? Хурматли таҳририят, куйидаги масалада менга маслаҳат берсангиз. Мен фуқаролиги бўлмаган шахсман. Тошкентда 2002 йилда доимий рўйхатга олинган ҳолда Ўзбекистонда яшаш гувоҳномасига эгаман. Мен меҳнат фаолиятини амалга оширишга, аниқроғи, бухгалтер ёки кассир лавозимини эгаллашга ҳақлиманми? Ўзбекистон ҳудудида фуқаролиги бўлмаган (биноқ Тошкентда доимий рўйхатга олинган) шахслар учун меҳнат фаолиятида чеклашлар мавжудми?

С.Иванова.

– Сиз Ўзбекистон ҳудудида меҳнат фаолиятини амалга оширишга ҳақлисиз. Меҳнат кодексининг (МК) 14-моддасига кўра фуқаролиги бўлмаган шахслар ҳам меҳнат муносабатларининг субъектлари бўла оладилар. Бунинг устига сиз паспорт режимига риоя қилгансиз, яъни сизда яшаш гувоҳномаси бор ва Тошкентда доимий рўйхатга олингансиз, демак сиз Ўзбекистон Республикасида доимий яшовчи шахссиз. Иш берувчи учун бу даромадларингизга солиқ солиш умумий тартибда амалга оширилиши кераклигини билдиради.

Яшаш гувоҳномаси бўлган ва доимий рўйхатдан ўтказилган фуқаролиги бўлмаган шахсларни ишга жойлаштириш чоғида қонунчилик иш берувчи томонидан махсус рухсатнома олиниши ва меҳнат қилиш ҳуқуқининг тасдиқланишини назарда тутмайди, чунки Хорижий иш кучини жалб этиш ва ундан Ўзбекистон Республикасида фойдаланиш тартиби тўғрисида низомнинг¹ талаблари уларга татбиқ этилмайди.

Бироқ шуни назарда тутиш лозимки, баъзи корхоналарда локал ҳужжатлар ва бошқа меъёрий ҳужжатлар билан фуқаролиги бўлмаган шахсларни ишга жойлаштиришда чеклашлар қайд этилган бўлиши мумкин. Одатда улар давлат секторида белгиланади.

¹ВМнинг 1995 йил 19 октябрдаги 408-сон қарорига 2-илова.

Мен хусусий корхона директориман (Тошкент шаҳрида), бир нечта савол билан мурожаат қилмоқчиман.

1. Тошкентда вақтинча рўйхатга олинган Ўзбекистон фуқароларини ишга қабул қила оламанми?
2. Ишга жойлашиши учун бундай ходим қандай ҳужжатлар тақдим этиши лозим?
3. Унинг иш ҳақиға қандай солиқлар солиниши керак?

Директор.

ВАҚТИНЧА РЎЙХАТГА ОЛИНГАН, ДОИМИЙ ИШДА ИШЛАЙДИ

– 1. Ҳа, қабул қила оласиз. Ишга қабул қилиш чоғида барча ходимларнинг паспорт режимига риоя этганликларини текшириш лозим. Яъни ишга жойлашаётган шахснинг паспорти ҳақиқий бўлиши (унинг амал қилиш муддатига эътибор беринг) ва рўйхатга олинганлик тўғрисида маълумотлар қайд этилган бўлиши керак, чунки иш берувчининг ҳақиқий яшаш жойида рўйхатга олинмаган шахсларни ишга қабул қилиши тақиқланган (Ўзбекистон Республикасида паспорт тизими тўғрисида низомнинг¹ 43-банди).

Агар шахснинг паспортида Тошкентда вақтинча рўйхатдан ўтказилганлик тўғрисида белги бўлса, демак, паспорт режимига риоя қилинган ва сиз уни ишга қабул қилишга ҳақлисиз. Бироқ айтиш керакки, вақтинча рўйхатдан ўтказилганлиги амал қилишини ўз вақтида узайтиришни кузатиб боришингиз лозим. Бунинг учун ходим навбатдаги вақтинчалик рўйхатдан ўтказилишининг амал қилиш муддати тугаганидан кейин 3 кун ичида уни узайтириш учун ички ишлар органларига мурожаат қилиши керак. Сиз ўз навбатида ходимнинг учун вақтинча рўйхатдан ўтказишни узайтириш (тақдим этиш) тўғрисида ёзма илтимоснома тайёрлашингиз лозим бўлади.

2. Меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари вақтинча рўйхатга олинган шахсларни ишга қабул қилиш чоғида зарур ҳужжатлар пакетига нисбатан ҳеч қандай алоҳида талабларни назарда тутмайди. Яъни улар доимий рўйхатга олинган ходим ишга жойлашаётганда талаб қилинадиган ҳужжатларни тақдим этишлари керак. Меҳнат кодексига мувофиқ ишга қабул қилиш чоғида куйидагилар талаб қилиниши лозим:

– паспорт ёки унинг ўрнини босадиган ҳужжат;
– меҳнат дафтарчаси (ўриндошлик бўйича

ишга кираётган шахслар унинг ўрнига асосий иш жойидан маълумотнома тақдим этадилар);

– ҳарбий хизматга мажбурлар ёки чақирилувчилар учун тегишинча ҳарбий билет ёки қайд гувоҳномаси;

– малака талабларига мувофиқликни тас-

диқлайдиган ҳужжатлар.

Шунингдек ишга кирувчи куйидагиларни тақдим этиши лозим:

– солиқ тўловчининг идентификация рақами берилганлиги тўғрисида гувоҳнома; жамғариб бориладиган пенсия дафтарчаси (шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварағининг рақами тўғрисида маълумотларни олиш учун).

3. Вақтинча рўйхатдан ўтказилган ходимларнинг даромадларига солиқ солишга ҳам худди шу нарса тааллуқлидир. Уларга умумбелгиланган тартибда солиқлар ва мажбурий тўловлар солинади.

ЖАВОБГАРЛИК ТЎҒРИСИДА

Йўриқноманинг 96-бандига кўра, мансабдор шахслар рўйхатга олинмаган ҳолда яшовчи фуқароларни ишга қабул қилганлик учун жавобгар бўладилар. Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекс (МЖТК) 223-моддасининг тўртинчи қисмида назарда тутилишича, вақтинча ёки доимий рўйхатга олинмасдан яшаётган фуқароларни ишга қабул қилиш мансабдор шахсларга энг кам иш ҳақининг 5 бараваридан 15 бараваригача миқдорда жарима солишга олиб келади. Иш берувчи у пойтахтда кетма-кет 3 кундан кўп муддат яшамайдиган ходимни ишга қабул қилганлигини исботлаши керак бўлади. Йўл чипталари, рейс транспортининг мавжудлиги ва шаҳарлар ўртасида масофанинг олис эмаслиги исбот-далил бўла олади.

МЖТКнинг 248-моддасига мувофиқ мансабдор шахсларнинг фуқароларни ишга қабул қилиш чоғида паспорт тизими қоидаларига риоя этишларини назорат қилиш участка милиция инспекторлари зиммасига юкланган, улар ўз навбатида хизмат кўрсатилаётган участкаларда паспорт режимининг ҳолати учун тўлиқ жавоб берадилар. Йўриқноманинг 76-бандига татбиқан корхоналарнинг мансабдор шахслари томонидан фуқароларни ишга қабул қилиш чоғида паспорт тизими қоидаларига риоя этилишини текшириш кадрлар хизматларининг ҳисоб ҳужжатларида ишчи ва хизматчиларнинг паспортлари ва рўйхатга олинганликлари тўғрисидаги маълумотларни ўрганиш йўли билан амалга оширилади. Дарвоқе, ҳисоб ҳужжатларида нафақат меҳнат шартномалари, балки фуқаролик-ҳуқуқий тусдаги шартномалар бўйича ҳам маълумотлар акс эттирилиши керак. Зарур ҳолларда кўриб чиқиш учун ишчи ва хизматчиларнинг паспортлари талаб қилиб олиниши мумкин.

¹Президентнинг 1999 йил 26 февралдаги ПФ-2240-сон Фармониға 1-илова (Президентнинг 2011 йил 5 январдаги ПФ-4262-сон Фармониға кўра 2015 йил 31 декабрғача амал қилади).

²Илтимоснома намунаси эркин кириш учун очиқ www.norma.uz сайтида жойлаштирилган.

³ИИВнинг АВ томонидан 1999 йил 9 апрелда 698-сон билан рўйхатдан ўтказилган буйруғи билан тасдиқланган.

ШАҲАР АТРОФИДАН КЕЛАДИГАН ҲАМКАСБ

Корхонамиз Тошкентда рўйхатдан ўтказилган.

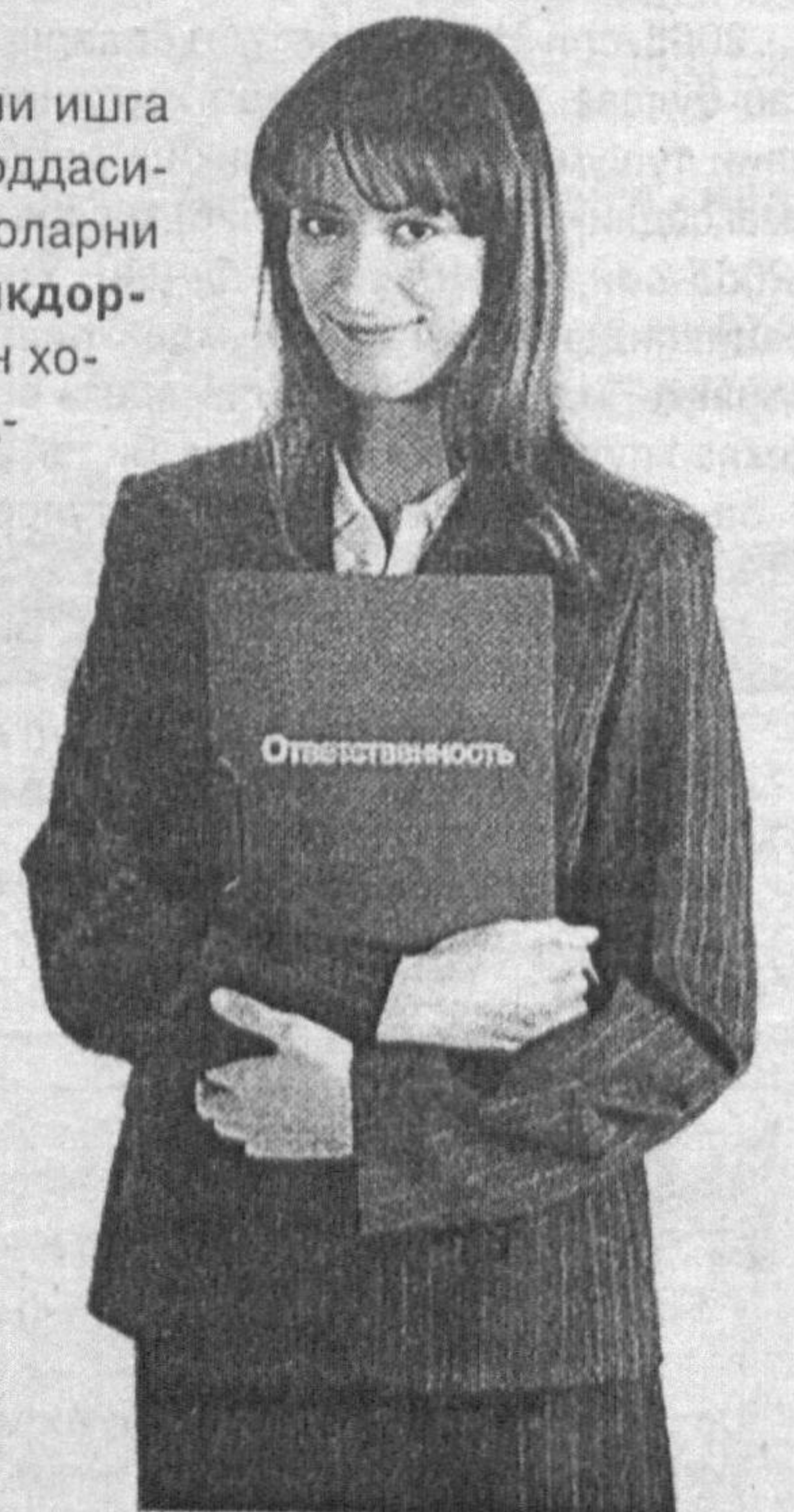
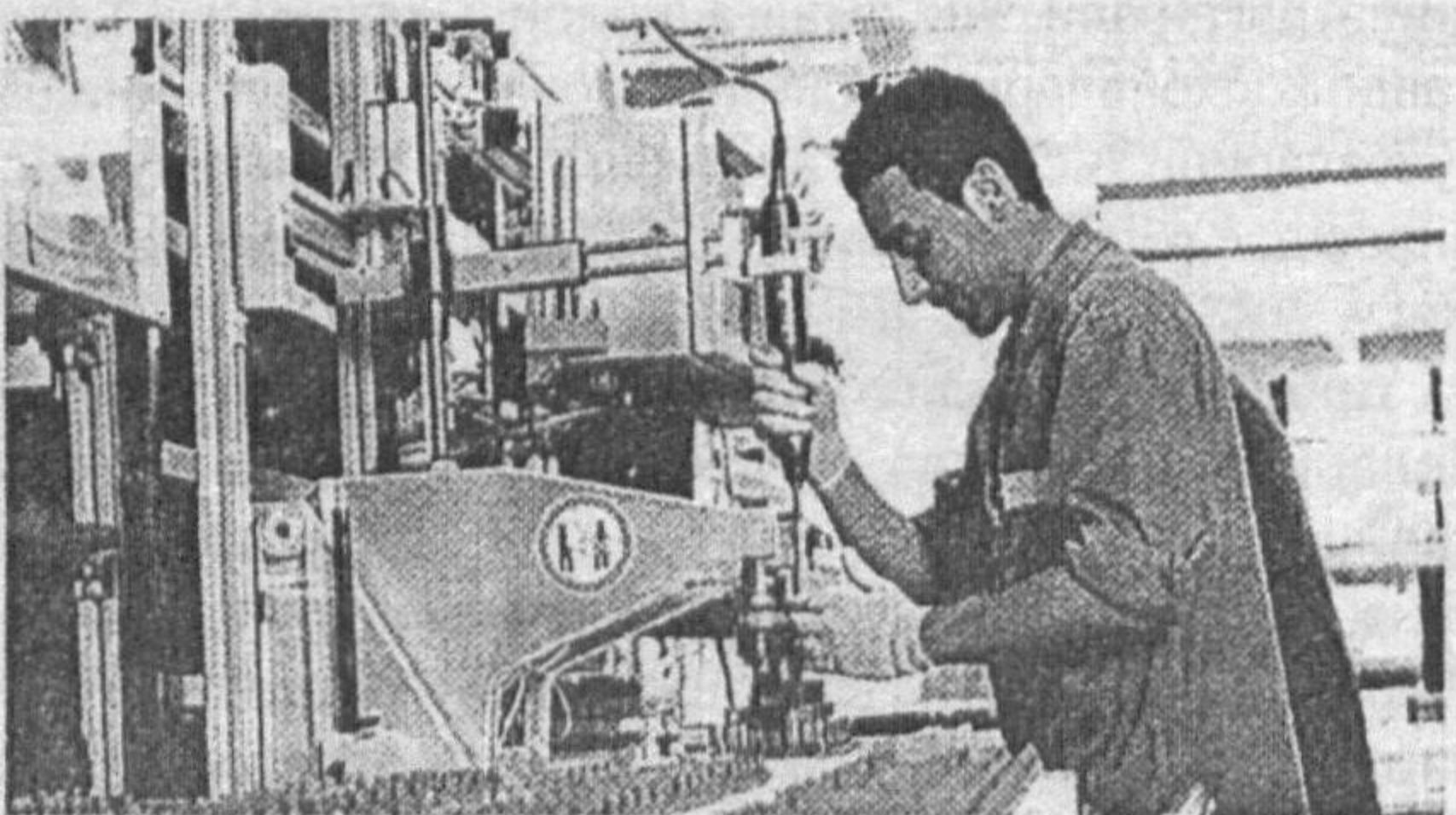
Биз ишга Тошкент вилояти аҳолисини қабул қила оламизми? Тошкент вилоятида яшовчи ходимларни пойтахтда ишлаш учун қабул қилишни тартибга солинадиган ҳужжат борми?

Р.Зокиров.

– Ҳа, қабул қила оласиз, агар ходимингиз Тошкентда кетма-кет 3 кундан кўп турмаса. Ўзбекистон Республикасида паспорт тизимини амалга ошириш тартиби тўғрисида йўриқноманинг³ (бундан кейин – йўриқнома) 47-бандига кўра, бошқа жойга борган шахс келган кунидан бошлаб 3 кун ичида вақтинча рўйхатга олиниши шарт. Шу боис, агар пойтахтда кетма-кет 3 кундан кўп муддатга қолмайдиган ходим ишга қабул қилинса, паспорт режими бузилмайди. Мансабдор шахсларнинг паспорт режимига риоя этишлари учун жавобгар бўлган ички ишлар органлари бошқа шаҳарларда яшовчи шахслар ишга қабул қилинишида ходимнинг транспорт қатнови йўлга қўйилган ҳудудда яшашига эътибор қаратадилар. Бунда рейс транспортининг мавжудлиги ҳамда белгиланган иш вақтида ишга келиш ва қайтиб бориш имконияти муҳим жиҳат ҳисобланади.

Унинг 3 сутка ичида Тошкентга келиши ва ундан қайтиши керак бўлган йўналишнинг тасдиқланган жадвали ёки ходимнинг ушбу даврда келиши ва қайтишини тасдиқлайдиган корхонанинг бошқа ҳужжати ходим ушбу муддатдан кўп вақт шаҳарда қолмаслигининг исботи бўлиб хизмат қилиши мумкин. Шу тариқа, агар ходимлар ҳақиқатда пойтахтда 3 кундан кўп вақт бўлмасалар ёки бўла олмасалар, Тошкент вилоятида яшовчиларни Тошкент шаҳрида вақтинча рўйхатдан ўтказмай ишга қабул қилиш қонунийдир. Буни ҳужжат билан тасдиқлаган мақбул.

Пойтахтда вақтинча рўйхатдан ўтказган ҳолда фуқароларни ишга қабул қилиш тартибини белгилайдиган алоҳида ҳужжат мавжуд эмас. Бироқ Ўзбекистон Республикасида паспорт тизими тўғрисида низомнинг 43-бандида айтилишича, иш берувчининг ҳақиқатда яшаш жойида рўйхатга олинмаган шахсларни ишга қабул қилиши тақиқланган.

Жавобларни «Norma» МЧЖ юрисконсулти Мария ТУХТАРОВА тайёрлади.

ЯШАШ УЧУН МЎЛЖАЛЛАНГАН ЁКИ МЎЛЖАЛЛАНМАГАН

? II гуруҳ ногирони бўлган ўғлимнинг мулкида Фаргона шаҳрининг чеккасида ер участкаси (атрофи тўсиқ билан ўралган), яшаш учун мўлжалланмаган жой, ҳожатхона бор. Унинг бошқа мулки йўқ. Кўрсатилган мол-мулк ва ер участкасидан тадбиркорлик фаолияти учун фойдаланилмайди, на юридик, на жисмоний шахсга ижарага берилади.

Бироқ Фаргона шаҳар ДСИ ўғлим барча жисмоний шахслар каби мол-мулк солигини тўлаши керак деб туриб олган, ҳолбуки II гуруҳ ногиронларида ушбу солиқ бўйича имтиёз мавжуд.

Тушунтириб берсангиз, ўғлим мол-мулк ва ер солиқларини тўлаши керакми? Агар тўласа, Солиқ кодексининг қайси моддасига асосан? Г.Мельник.

I ва II гуруҳ ногиронлари учун ҳақиқатан ҳам мол-мулк солиғи (Солиқ кодекси 275-моддасининг 6-банди, бундан кейин – СК) ва ер солиғи (СК 290-моддасининг 4-банди) бўйича имтиёзлар назарда тутилган. Бироқ уларни қўллаш имконияти ҳар бир аниқ ҳолда ер участкаси ва (ёки) мол-мулкдан (уй, дала ҳовли, хона, иморат ва бошқалар) қандай фойдаланилишига боғлиқ ҳолда белгиланади.

Мулкдорлар (имтиёз олишга ҳақли шахслар) мол-мулкдан (ер участкаларидан) бевосита мақсади бўйича – яшаш ёки бошқа шахсий эҳтиёжлар учун фойдаланган тақдирда мол-мулк ва ер солиқлари бўйича имтиёзлар қўлланади. Масалан, агар дала ҳовлидан (мол-мулк ва ер солиқлари солиш объекти) доимий ёки мавсумий яшаш, дам олиш, сабзавот, мева етиштириш ва бошқа ишларда (яъни мақсади бўйича) фойдаланилса, унинг мулкдори мол-мулк ва ер солиқлари бўйича имтиёздан фойдаланиши мумкин. Агар дала ҳовли юридик шахслар, яъни тартибдаги тадбиркорларга ижарага берилса ёки тадбиркорлик мақсадларида фойдаланилса (масалан, ишлаб чиқариш мини-цеҳи,

омбор ва ҳоказолар ташкил этилса), солиқлар бўйича имтиёз қўлланмайди. Бундан ташқари, мол-мулк ва ер солиқлари ушбу ҳолда юридик шахслар учун белгиланган ставкалар бўйича ҳисобланади (СКнинг 276, 291-моддалари).

Саволингиздан мол-мулкнинг айна қандай объекти ўғлингизнинг мулкида эканлиги, аниқроғи сиз «нотурар жой» деганда нимани тушунишингиз равшан эмас. Агар ушбу объект аввал-бошдан яшаш ва (ёки) шахсий мақсадларда фойдаланиш учун мўлжалланган ёки нотурар жойлар сирасига ўтказилиб, **кўчмас мулк кадастри хизматида одам яшамайдиган объект сифатида рўйхатдан ўтказилган бўлса, ўғлингиз имтиёзни қўллай олмайди.** Агар ушбу жой яшаш учун мўлжалланган, бироқ ўғлингиз у ерда яшамаётган бўлса (ва шу боис сиз уни нотурар жой деб атаётган бўлсангиз), **имтиёз умумий тартибда қўлланилади.**

Мутахассис жавоб беради

«ОБОД Ш.Ш.» МЧЖ низоли масалани ҳал қилишда ёрдам беришингизни сўрайди.

2004 йилда бизнинг ҳодимимиз, II гуруҳ ногирони, Қибрай туманида талон-тарож қилинган, кўп жойлари бузиб юборилган, мукамал таъмирлашга муҳтож бўлган автогаражни хусусий мулк қилиб нақд пулга харид қилди. Ушбу мол-мулк 5 йил ишлатилмади, чунки гараж ва ишлаб чиқариш хоналарини мукамал таъмирлашга маблағи йўқ эди. 2009 йил бошидан у реконструкция ва мукамал таъмирлашни бошлади, бу жараён ҳозир ҳам давом этапти.

2010 йил бошида у автогаражни ташкилотга мукамал таъмирлаш ва электр ўтказиш, трансформатор подстанцияси, коммуникация ва муҳофаза қилиш чораларини жорий этиш ҳисобига текинга ижарага берди. 2010 йил июнь охирида унинг ҳузурига Қибрай туман солиқ инспекцияси ходимлари келдилар ва 1 сотих ер учун 31 000 сўм ҳисобидан 6 йилга ер солиғи тўлашни талаб қилдилар (асфальтланган ернинг умумий майдони 98 сотихни ташкил қилади).

Ногиронлар учун бирор-бир имтиёзлар борми? Солиқ органларининг ҳаракатлари тўғрими?

И.Швецова.

ГАРАЖ ШАХСИЙ МАШИНА УЧУН МЎЛЖАЛЛАНМАГАНДА...

– Кўчмас мулк объектлари – гаражлар, ишлаб чиқариш хоналари, шунингдек улар банд этган ер участкалари кўчмас мулк кадастрининг ер ресурслари бўйича хизматларида сизнинг ходимингиз номига расмийлаштирилган. Бинобарин, СКнинг 272 ва 287-моддаларига асосан у мол-мулк ва ер солиқларининг тўловчиси ҳисобланади.

Умумий тартибда жисмоний шахслар учун ушбу солиқларнинг алоҳида ставкалари белгиланган, шунингдек фуқароларнинг айрим тоифаларига, шу жумладан II гуруҳ ногиронларига имтиёзлар назарда тутилган. Бироқ улар, агар мулкдор ўзига тегишли бўлган мол-мулк (уй, гараж, иморат ва ҳоказо) ва ер участкасидан шахсий мақсадларда: уйлар, бошқа иморатлар-

дан яшаш учун, гаражлардан – шахсий автомобилни сақлаш учун фойдалансагина, қўлланади.

98 сотихли умумий майдонни ва объектнинг мақсадини (сиз унинг гараж ва ишлаб чиқариш хоналари эканлигини кўрсатгансиз) эътиборга олиб, у аввал-бошдан шахсий фойдаланиш учун эмас, балки тадбиркорлик мақсадида харид қилинган деган хулосага келиш мумкин. Бундай гараж – ишлаб чиқариш хоналари билан биргаликдаги иморат жисмоний шахснинг шахсий автомобилни сақлаш учун иншоот сифатида қаралмайди, шу сабабли **мол-мулк ва ер солиқлари юридик шахсларнинг ставкалари бўйича имтиёзларни қўлламастан ҳисоб-китоб қилинади** (СКнинг 276 ва 290-моддалари).

Кадастр хизматлари ер участкалари ва кўчмас мулк объектларига бўлган ҳуқуқни расмийлаштириш чоғида уларнинг мақсадини Бино ва иншоотларнинг кадастр дафтари ҳамда Ер участкаларига бўлган ҳуқуқларнинг давлат реестрида қайд этадилар ва мулкдор ҳамда мулкнинг ўзи ҳақидаги маълумотларни (мол-мулкнинг мақсади, қиймати, ер участкасининг майдони) солиқ органларига юборадилар. Ушбу маълумотларга асосланган ҳолда солиқ органлари ер ва мол-мулк солиқларини юридик шахсларнинг ставкалари бўйича ҳисоб-китоб қиладилар. 2011 йилда ер солиғи Президентнинг 2010 йил 24 декабрдаги ПҚ-1449-сон қарорига 19-иловада белгиланган ставкалар бўйича ҳисоб-китоб қилинади. Бунда агар ер участкаси Тошкент вилояти кўрғонига жойлашган бўлса, ер солиғининг суммаси ушбу илованинг 6-жадвалида, агар қишлоқ жойда жойлашган бўлса – 7-жадвалида келтирилган ставкалар бўйича белгиланади.

Солиқ мажбурияти бўйича даъво қилиш муддати 5 йилни ташкил этишини ҳисобга олганда (СКнинг 38-моддаси), сизнинг ҳолатингизда 2010 йилда **солиқ органи 2005–2009 йиллар учун ер солиғи бўйича муддати ўтказиб юборилган қарзни узишни тўғри талаб қилган.** Бундан ташқари, мулкдор 2010 йил учун ҳам солиқ тўлаши керак эди. Ер солиғи суммаси ҳар бир йил учун белгиланган ставкалардан келиб чиқиб ҳисобланади. Чунончи, 2010 йил учун солиқ Президентнинг 2009 йил 22 декабрдаги ПҚ-1245-сон қарорига 19-иловада, 2009 йил учун эса Президентнинг 2008 йил 29 декабрдаги ПҚ-1024-сон қарорига 18-иловада келтирилган тегишли ставка бўйича ҳисобланган ва ҳоказо. Шунингдек тўлов кечиктирилганлиги сабабли кечиктирилган ҳар бир кун учун, белгиланган тўлов муддатидан кейинги кундан бошлаб тўлаш куни ҳам қиради, 0,05% миқдорида пеня ҳисоблаб ёзилади.

Вениамин ТЕН, ДСҚ ресурс солиқлари бўлимининг давлат солиқ инспектори.

ЖАНГОВАР ҲАМШИРАГА ИМТИЁЗЛАР

? Мен пенсионерман. 1-сон туғруқ мажмуасида бош тиббий ҳамшира бўлиб ишлайман. 2005 йилдан тўлиқ пенсия олардим, бироқ 2010 йил октябрдан яна 50% миқдорда ола бошладим.

1988–1989 йилларда Афғонистон Республикасида ҳарбий госпиталда ишлаганман ва байналмилал бурчни бажарган шахс ҳисобланаман, ҳукумат мукофотига эгаман. Уруш қатнашчиларига тенглаштирилган шахс мақомини тасдиқлайдиган барча ҳужжатлар (шу жумладан Афғонистондаги госпиталда ишлаганлигим қайд этилган ҳарбий билет) пенсия йиғмажилдимда бор. Ушбу мақом бўйича бошқа имтиёзларни, шу жумладан коммунал хизматлар учун қўшимча дотацияларни ҳам оляпман.

Ижтимоий таъминот бўлимига нима учун менга пенсия 100% эмас, балки 50% тўланаётганлиги хусусида савол билан мурожаат қилганимда, менга: «Чунки сиз хизмат қилмагансиз, балки ишлагансиз, шу боис энди сизга имтиёзлар татбиқ этилмайди», – деб жавоб беришди.

Мен 100% миқдорда пенсия олиш ҳуқуқига эгаманми?

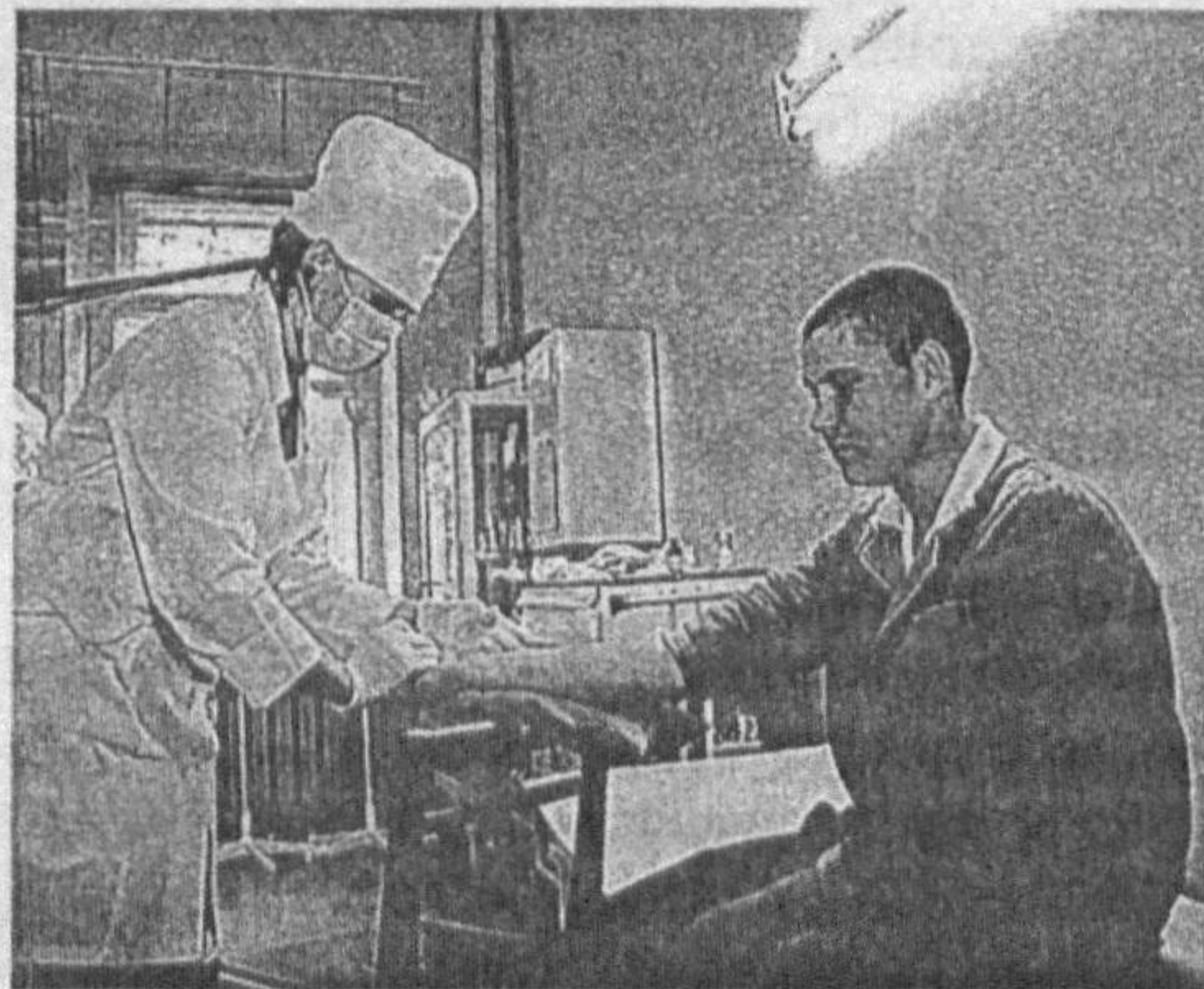
Т.Скорородова.

– 1996 йил 1 январдан бошлаб Президентнинг «Ишлайдиган пенсионерларга пенсия тўлаш тўғрисида» Фармони¹ мувофиқ ишлайдиган пенсионерларга пенсиялар 50% миқдорда тўланади. Бироқ ишга жойлашганда пенсия тўлиқ тўланадиган шахслар рўйхати мавжуд. Улар сирасига Улуғ Ватан урушининг ногиронлари ва иштирокчилари ҳамда уларга тенглаштирилган шахслар қиради.

Ишлайдиган пенсионерларга пенсия тўлаш тартибига² (бундан кейин – Тартиб) 2-иловага кўра уруш иштирокчиларига тенглаштирилган шахслар доирасига шу-

нингдек байналмилал бурчини жанговар ҳаракатлар олиб борилган мамлакатларда бажарган ҳарбий хизматчилар, ички ишлар ва миллий хавфсизлик хизмати органларининг бошлиқ ва оддий ходимлари қиради. Шу тариқа, сиз иш жойида 100% миқдорда пенсия олишга ҳақлисиз.

Сизнинг ҳолатингизда хато, эҳтимол, 2010 йил 1 октябрдан бошлаб Президентнинг 1999 йил 17 майдаги ПФ-2246-сон Фармони³, у билан бирга ўрта ва кичик тиббий ходимлар сифатида ишлаган ҳамда кўрсатилган ихтисосликлар бўйича камида 10 йиллик

стажга эга бўлган пенсионер аёлларга пенсияни тўлиқ миқдорда олиш ҳуқуқини берадиган меъёرنинг ҳам ўз кучини йўқотганлиги билан боғлиқдир. Яъни сиз илгари тиббий ходим сифатида ҳам ушбу имтиёзни олиш

ҳуқуқига эга эдингиз. Бироқ у бекор қилинса, сиз жанговар ҳаракатлар олиб борилган мамлакатларда байналмилал бурчини бажарган шахс сифатида тўлиқ миқдорда пенсия олиш ҳуқуқини сақлаб қоласиз.

Тартибининг 23-бандига мувофиқ маъмурийат билан ишлайдиган пенсионерлар ўртасидаги пенсия тўлаш билан боғлиқ низоли масалаларни ўзингиз яшайдиган жойдаги Пенсия жамғармаси бўлимидаги ижтимоий суғурта комиссияси ҳал қилади. Сиз ҳақли бўлган имтиёзни қўллаган ҳолда пенсияни қайта ҳисоблаш ва ноқонуний ушлаб қолинган суммани қайтариш талаби билан мурожаат қилишингиз лозим (уни ёзма шаклда беришни тавсия қиламиз).

Шунингдек ушбу масала суд тартибидан ҳам этилиши мумкин.

Мария ТУХТАРОВА,
«Норма» МЧЖ юрисконсульти.

Реклама

Эксперт маълумотнома тизими

ПЕНСИЯЛАР. НАФАҚАЛАР. ИМТИЁЗЛАР

- Пенсиялар тайинлаш ва тўлаш, шу жумладан айрим тоифадаги ходимларнинг пенсия таъминоти хусусиятлари.
- Жамғариб бориладиган пенсия таъминоти механизми.
- Болалар учун нафақалар, имконияти чекланган шахслар, меҳнатга лаёнатсиз фуқаролар, кам таъминланган oilаларга нафақалар ва имтиёзлар, компенсация ва бошқа тўловларни тайинлаш ва тўлаш тартиби.
- Энг кўп бериладиган саволларга жавоблар.
- Пенсия ва нафақаларни ҳисоблашга мисоллар.
- Ижтимоий таъминотта дорр меъёрий ҳужжатлар ва тушунтиришлар.

Харид қилиш учун олдиндан буортманомаларин (998 71) 237-45-29 телефони ёки info@norma.uz электрон манзили орқали юборинг.

¹1995 йил 20 ноябрдаги ПФ-1289-сон.

²ИТВ, Ижтимоий суғурта, Мудофаа вазирлиги, ИИВ ва МХХ томонидан тасдиқланган, АВ томонидан 1995 йил 20 декабрда 198-сон билан рўйхатдан ўтказилган.

³«Хотин-қизларнинг ижтимоий муҳофазасини кучайтиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида».

«Машшоқлар». Термиз яқинидаги Айри-томда топилган буддавий ибодатхонадан бир кўриниш.

Олд Ўрта асрларда Фарбий Европа ҳаётига хос хусусият муттасил уруш ва босқинлар бўлганлигидир. Мухорабалар Европанинг иқтисодий ва маданий ривож суръатларини анчагина сустлаштирган. Осиё давлатлари эса бу даврда, аксинча, савдо-сотик туфайли жадал ривожлана бошлаган.

Ўрта Осиёда миллоддан аввалги I асрдаёқ бир қанча мустақил давлатлар қарор топган эди. Хоразм, Бақтрия худудидаги амирликлар, Фаргона водийсидаги шаҳар-давлатлар ва бошқалар шулар жумласидандир. Янги эранинг I асри бошларида Ўрта Осиё худудларининг каттагина қисми Кушонлар салтанати ҳукми остига ўтди. Бу салтанат Шимолий Ҳиндистон ва Шарқий Туркистонни ҳам ўз изми доирасига олган эди. Кушонлар давлати Бақтрия ва Сўғдиёна худудида қарор топган тохирийлар ва сак амирликларини Кушонлар қабиласи ёки авлодига мансуб ҳукмдорлар қўл остида бирлаштириш (аниқроғи, босиб олиш йўли билан) натижасида юзага келди.

Дастлабки Кушон ҳукмдорлари зарб эттирган тангалардаги ёзувлар юнон битикларига асосланган бўлиб, Кушонлар ўзларини Юнон-Бақтрия шоҳларининг ворислари деб ҳисоблаганлари боис танга зарб этишда уларга таҳассуб қилар эдилар. Тангаларга қараганда, қолаверса Хитой манбаларига кўра Кушонлар давлатининг асосчиси Кудзула Кадфиснинг номи маълум. У Кобул водийсини, Ҳиндикушнинг жануб-роғидаги Пудани (Хитой манбаларида Парамисадни) ва эҳтимолки, Хоразмни ўзига бўйсундирган. Аммо Хоразм Кушонлар салтанати таркибида бўлганида ҳам маълум даражада ўз мустақиллигини сақлаб қолган: унинг шажара бўйича Кушонларга бориб тақаладиган ўз ҳукмдорлари бўлган – тангалар шундан далолат беради. Умуман олганда, Кушонлар давлатини ўта марказлашган деб бўлмади, бинобарин бир қанча босиб олинган ўлкаларда олий ҳукмдорга қарам бўлган маҳаллий ҳукмдорлар ўз мавқеини сақлаб қолаверган. Кушонлар даврида суғориш-ирригация тармоғи кенг қулоқ ёйган. Хоразмда ҳам, Сўғдиёнада ҳам, Бақтрияда ҳам, Фарғонада ҳам йирик-йирик каналларнинг излари айна Кушонлар даврига тааллуқлидир. Юнон-Бақтрия салтанатига хос белги ташқи савдодаги йирик айланмалар билан боғлиқ кумуш пул (тетрадрахма) ҳисобланган бўлса, бу пайтга келиб унинг ўрнини майдароқ жез тангалар эгаллайди. Бу эса пул муносабатлари чакана савдо айланмасига дадил кириб борганлигини кўрсатади.

Кушонлар даври Ўрта Осиёда халқаро савдо-сотик гуллаб-яшнаган давр бўлди. Осиёнинг муҳим йирик савдо йўллари Кушонлар салтанатидан ўтарди. Миллоддан аввалги II аср охирида Буюк ипак йўли

қарор топган бўлиб, бу йўлдан Хитойдан олиб келинаётган ипак ва шойи матолар Шарқий Туркистоннинг воҳалари ҳамда Марказий Осиёнинг чўл ва саҳролари оша Фарбога етказиларди. Халқаро савдо-сотикнинг ривожланиши ташқи алоқалар ўсиши ва кенгайишига олиб келди.

Бу йўл орқали Хитойнинг ипак матолари ва нефрит, чарм маҳсулотлари, темир ва никели, Ҳиндистоннинг зиравор, хушбўй моддалари, нозик жун газламалари, Рим империясининг шишаси, олис Камабўйи ўлкаси мўйналари олиб ўтилган. Ўрта Осиёлик тужжорлар Хитойга шиша, қимматбаҳо тошлар, тақинчоқлар олиб боришган. Халқаро савдо-сотикда қадим даврларда урф бўлган одатга кўра зеб-зийнат буюмлари асосий роль ўйнаган. Уларга асосан бой-бадавлат хонадонлар талабгор

(Волга) Булғорлари давлати ерларигача борар эди. Барча қарвон йўлларида Сўғд тужжорлари кўплаб савдо манзилгоҳлари барпо этишган, Марказий Осиё ва Хитойнинг бошқа халқлари билан яқин ҳамкорлик қилишган. Улар Хитой ипак матоларини сотиб олиб, ана шу қимматбаҳо маҳсулотни Ўрта Осиёга ва бу ўлка орқали Эрон ҳамда Византияга етказишар эди. Сўғдлар ипакчилик ва шойи тўқиш сир-асрорларини эгаллаб, янги эранинг дастлабки асрларида ички бозорга ўзлари тайёрлаган шойи матоларни чиқардилар. Олд Ўрта асрларда шойи ишлаб чиқариш сўғдлар ва Ўрта Осиёдаги бошқа халқ усталирининг анъанавий хунармандчилик турларидан бирига айланди, улар бу ишга бор меҳрларини бериб, уни янада такомиллаштирдилар. Сўғдлар шойи тўқиш-

дипломати Маниах ва Византия дипломати Земархнинг 568–569 йиллардаги муваффақиятли фаолияти туфайли ҳоқонлик Марказий Осиёда сиёсий устунликка эришди. Ҳоқонлик ўз вассали Сўғд давлати билан биргаликда ўша даврдаги йирик давлатлардан Византия, Сосонийлар Эрони ва Хитой билан сиёсий ҳамда иқтисодий муносабатларга киришди ва Буюк ипак йўли устидан назорат ўрнатиш учун кураш олиб борди. Ўрта Осиёдаги ўтроқ ўлкаларнинг сиёсий барқарорлиги ва иқтисодий ривож топишидан манфаатдор ҳоқонлик солиқлар ва ўлпонлар йиғимини назорат қилишдан ташқари яқин иқтисодий, маданий ва маънавий алоқалар учун катта имкониятлар ярата бориб, минтақада ўз позициясини мустаҳкамлади.

Ҳоқонлик ўз вассалларининг манфаатларини ҳам унутмади ва шу йўл билан ички ҳамда ташқи савдо муносабатлари ривож топишини таъминлади. Туркларнинг ҳарбий кўриқчилари ва маҳаллий ҳукмдорларнинг човқарлари Ўрта Осиё қарвонларини мўлжал қилинган жойга қадар кузатиб борарди. Буюк ипак йўлидаги айрим сўғд қароргоҳлари турклар ва сўғдлар яшайдиган йирик шаҳарларга айлана бошлади. Сўғдлик тужжорлар Шарқий Туркистонда ҳам эркин савдо нуқталарига эга эдилар. Сўғд тили Марказий Осиёдаги турли халқлар ўртасида ўзаро мулоқот тилига айланди. Ташқи савдо ҳажми бениҳоя улкан эди. Хитойнинг Тан сулоласи солномасида таъкидланишича, Турфанда иккита бозор бўлиб, улардан бири Фарбий дарвозалар, иккинчиси эса Шарқий дарвозалар яқинида жойлашган. Фарбий йўналишдаги бозорга келиб чиқиши Сўғд, Чоч ва Фарғонада бўлган тужжорлар савдо-сотик олиб борганлар. Сўғд давлатининг айрим амлоқларидан Хитой императорларига ўлпон тариқасида қимматбаҳо товарлар юборилган. Ҳар йили Самарқанд, Бухоро, Чоч, Маймурғ, Кеш, Иштихон, Кушония ва Марвдан Шарққа – Шарқий Турк ҳоқонлиги, Хитой, Уйғур ҳоқонлиги ва ҳатто Корея ҳамда Японияга алоҳида-алоҳида ва қўшма қарвонлар жўнатилган.

ДАВРЛАР ЧОРРАҲАСИДА

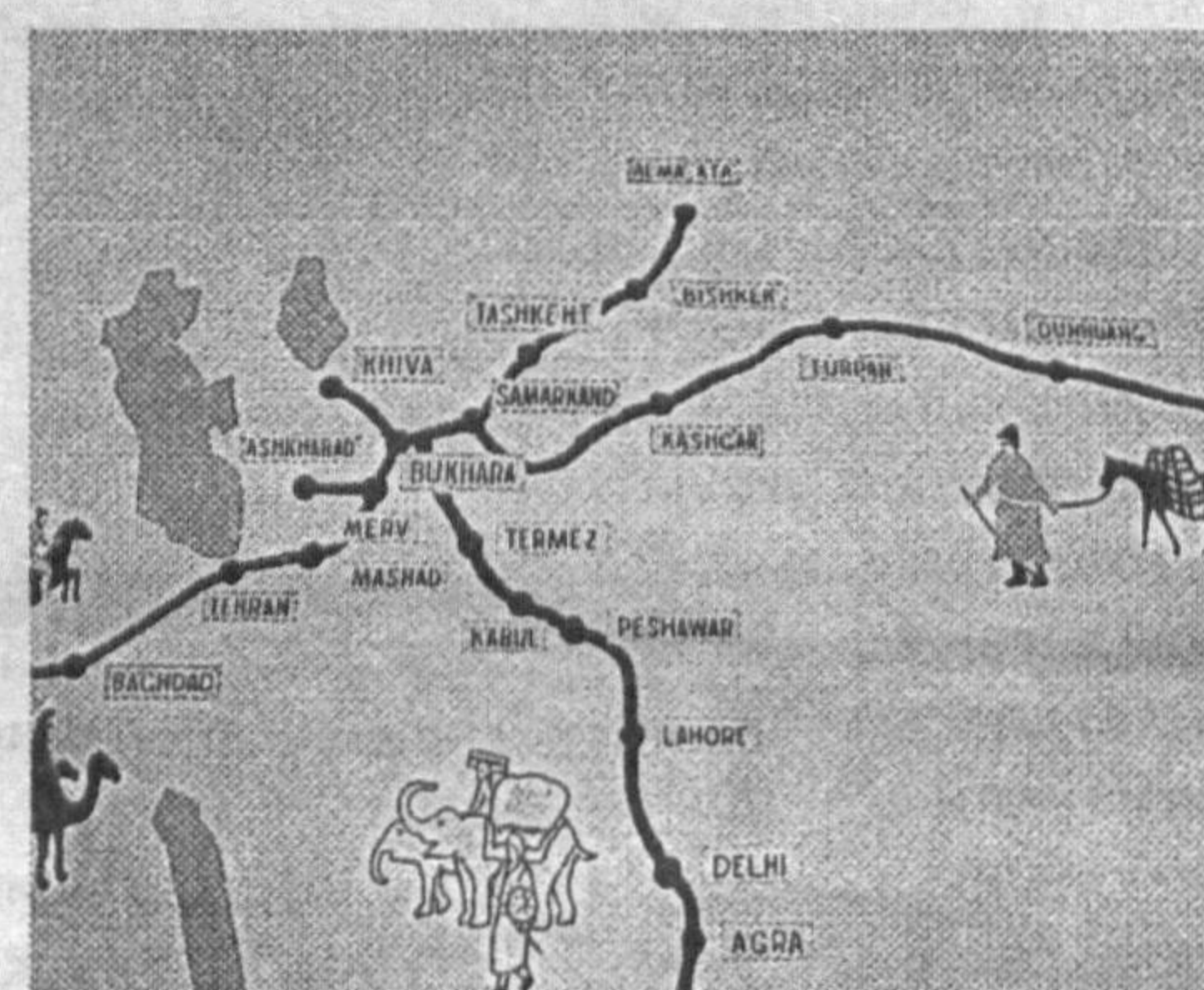
«Тадбиркорлик тарихидан» рукни остида куйида сўз юритиладиган давр милодий I–VIII асрлар ораллигини қамраб олади. Бу даврда жамиятнинг янги синфлари қарор топиб, бутунлай бошқача муносабатлар шаклланган. Бу ишларда, табиийки, тадбиркорлик ва савдо-сотик ўзига хос роль ўйнаган.

бўлган. Кейинчалик маҳаллий савдо-сотик ҳам ўз сўзини ўтказга бошлади: кўчманчи элатлар шаҳар бозорларига гўшт, жун, тери келтиришар, деҳқончилик билан шуғулланадиган воҳалар аҳолиси етиштирадиган маҳсулотларни харид этишар эди.

Олд Ўрта асрлар деб юритилувчи VII–VIII асрларда Ўрта Осиё сиёсий майдонида **Турк ҳоқонлиги** ўзини кўрсатди. Турклар дастлаб Олтойдан Сирдарёгача бўлган худудни эгаллаган бўлсалар, кейинчалик Эрон билан иттифоқ тузиб, эфталитлар давлатини яқсон қилиб, Қора денгизгача бўлган ерларни қўлга киритдилар. Хитойдан ўлпон тариқасида олинган, шунингдек урушлар вақтида қўлга киритилган улкан бойликлар соҳиби тариқасида улар Буюк ипак йўлида савдо-сотик жадал ривожланишидан манфаатдор эдилар, шу маънода Сўғд савдогарларини ҳар тарафлама қўллаб-қувватлаб турардилар. Жанубий йўлларнинг каттагина қисми сосонийлар назорати остида бўлганлиги боис ҳоқон 567 йили савдо йўлларини биргаликда назорат қилиш мақсади билан Эронга кетма-кет икки элчи жўнатди.

Шарқни Фарб билан боғловчи Буюк ипак йўли шаклланишида Сўғд давлати неча асрлар мобайнида муҳим роль ўйнаган. Сўғдлар биринчилар қатори минтақалараро савдо муносабатларини ва ишлаб чиқаришлар кооперациясига асос солдилар ва бу билан турли маданият ва динлар тарқалишига ёрдам бердилар. Сўғд давлати дастлабки Турк ҳоқонлиги (551–603 йиллар) таркибига кирганидан то Ўрта Осиё Араб халифалиги томонидан забт этилгунигача (VIII аср) қадар турклар билан сўғдлар ўртасидаги муносабатлар кенгайиб ва мустаҳкамланиб борди. Бу даврда Сўғд давлати Марказий Осиёнинг йирик тарихий-маданий вилоятларидан бири бўлиб, унинг худуди Зарафшон ва Қашқадарё воҳаларига қамраб олган, минтақада алоҳида стратегик ва геосиёсий мақоми билан ажралиб турган.

Ўша кезлари Сўғд давлати ва сўғдлар учун Марказий Осиёнинг туркийзабон аҳолиси савдо-сотикда ишончли ҳамкор саналарди. Турк-Сўғд қарвон йўллари Кореядан бошланиб, Шарққа Византияга қадар ва Фарбада Римга қадар, Жанубда Ҳиндистондан бошланиб Шимолда Идил

Буюк ипак йўлининг Осиё қисми.

ни миллий хусусиятлар билан бойитиб, ўз маҳсулотларини харидоргир қилдилар, ўша даврдаги Хитой тўқув технологиясига ўз таъсирларини ўтказдилар. Сўғдлар газлама тайёрлашдан ташқари Ўрта Осиёнинг бошқа деҳқонлари қатори пахта етиштира бошладилар.

Савдо-сотик қуруқликдаги ва денгиз йўллари орқали амалга оширилар эди. Бу ўлкадан ташқи бозорга қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари – тармевалар, майиз, туршак ва қоқилар, жун, чит, шойи газламалар, тери-чарм маҳсулотлари, металлдан, ёғочдан ва суяқдан ясалган маҳсулотлар, шунингдек от ва қўй-эчкилар етказиб бериларди. Сўғдларнинг тилласи, қурол-яроғи ва гиламларига бошқа мамлакатларда талаб катта эди. Маймурғдан металл қотишма – жез чиқариларди. Маймурғ ва Кешда қазиб олинаётган истеъмол тузи ва рангли туз ҳам ташқи бозорга юбориларди.

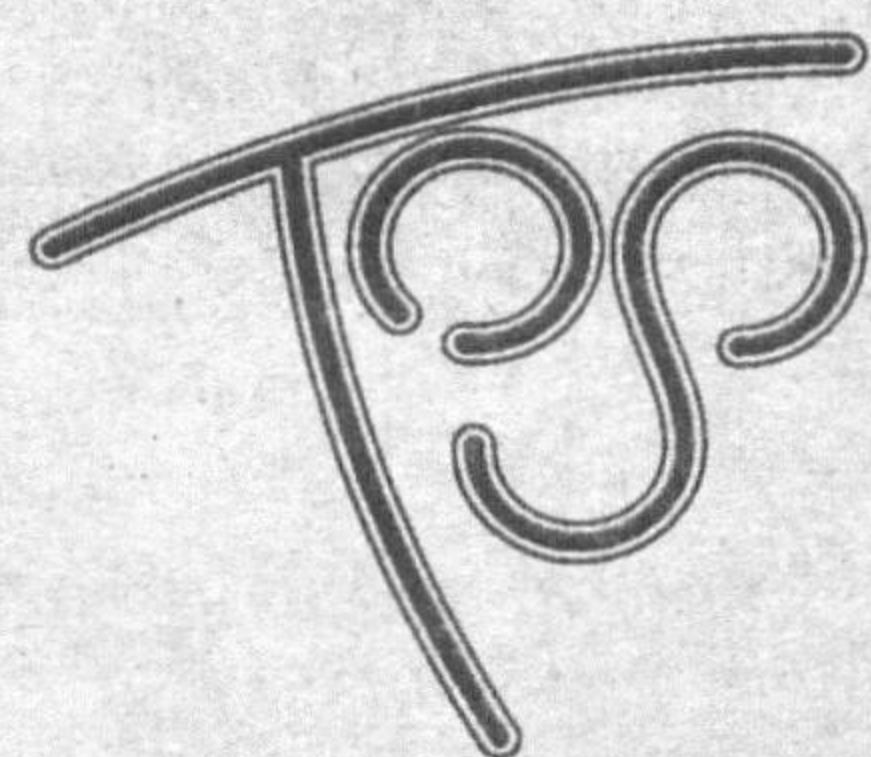
Кўриб чиқилаётган даврдаги сиёсий воқеалар сиёсий институтлар шаклланишига, иқтисодий тараққиёт ҳамда этник ва маданий ривожланишга туртки берди. Эфталитлар давлати тор-мор этилгач (560–567 йиллар), иттифоқчилар – турклар билан сосонийлар ўртасида савдо йўлларини назорат қилиш масаласида ихтилоф ва келишмовчиликлар келиб чиқди. Сўғд элчиси Маниахнинг дипломатик сафари муваффақиятсиз яқун топиб, Эронга юборилган иккинчи элчининг ҳаракати ҳам қутилган натижа бермагач, Турк ҳоқонлиги сосонийларнинг Фарбадаги муҳолифи – Византия билан сиёсий мулоқот ўрнатишга қарор қилди. Сўғд

Миллоддан кейинги VII–VIII асрларда катта ўзгаришлар содир бўлган. Фарба янги сиёсий куч – **Араб халифалиги** пайдо бўлган. 651 йилга келиб араблар Сосонийлар Эронини забт этдилар, Марвни босиб олиб, уни Шарққа қилинадиган юришлар учун таянч гўшага айлантирдилар. Араблар Мовароуннаҳрдаги катта бойликларга эга ўлкаларни кўриб, VIII асрнинг бошларидан эътиборан бу заминни янада жон-жаҳдлари билан қўлга киритиш ҳаракатига тушдилар.

Босқинчилар билан қақшатқич жанглари VIII асрнинг ўрталарига қадар давом этди. Мамлакат бўлиниб тарқоқ ҳолга келганига қарамай, айрим ўлкалар аҳолиси ва Турк ҳоқонлари арабларга қаттиқ зарбалар бердилар. Баъзи жойлардаги қаттиқ қаршиликлар араблар хотирасида нақл сифатида сақланиб қолганлиги ҳам шундан. Хусусан, Чоч (Тошкент воҳаси) ҳақида уларда шундай гап юради: «Чочдан ўтадиган бўлсанг, эҳтиётингни қил, акс ҳолда бу ердаги ҳатто инс-жинслар ҳукмдорларга омонлик бермайдилар».

Шундай бўлса-да, VIII аср ўрталарига келиб, **Мовароуннаҳр** асосан халифалик таркибига кўшиб олинди. Ўрта Осиё ўлкаларининг аҳолиси ислом динини қабул қилиб араблар билан тенг ҳуқуқларга эга бўлдилар.

Виктория ДИПЧАК.
Мухарририят ушбу материални тайёрлашда берган кўмаги учун тарих фанлари номзоди Азимхўжа ОТАХЎЖАЕВга ўз миннатдорчилигини билдиради.

ТОП

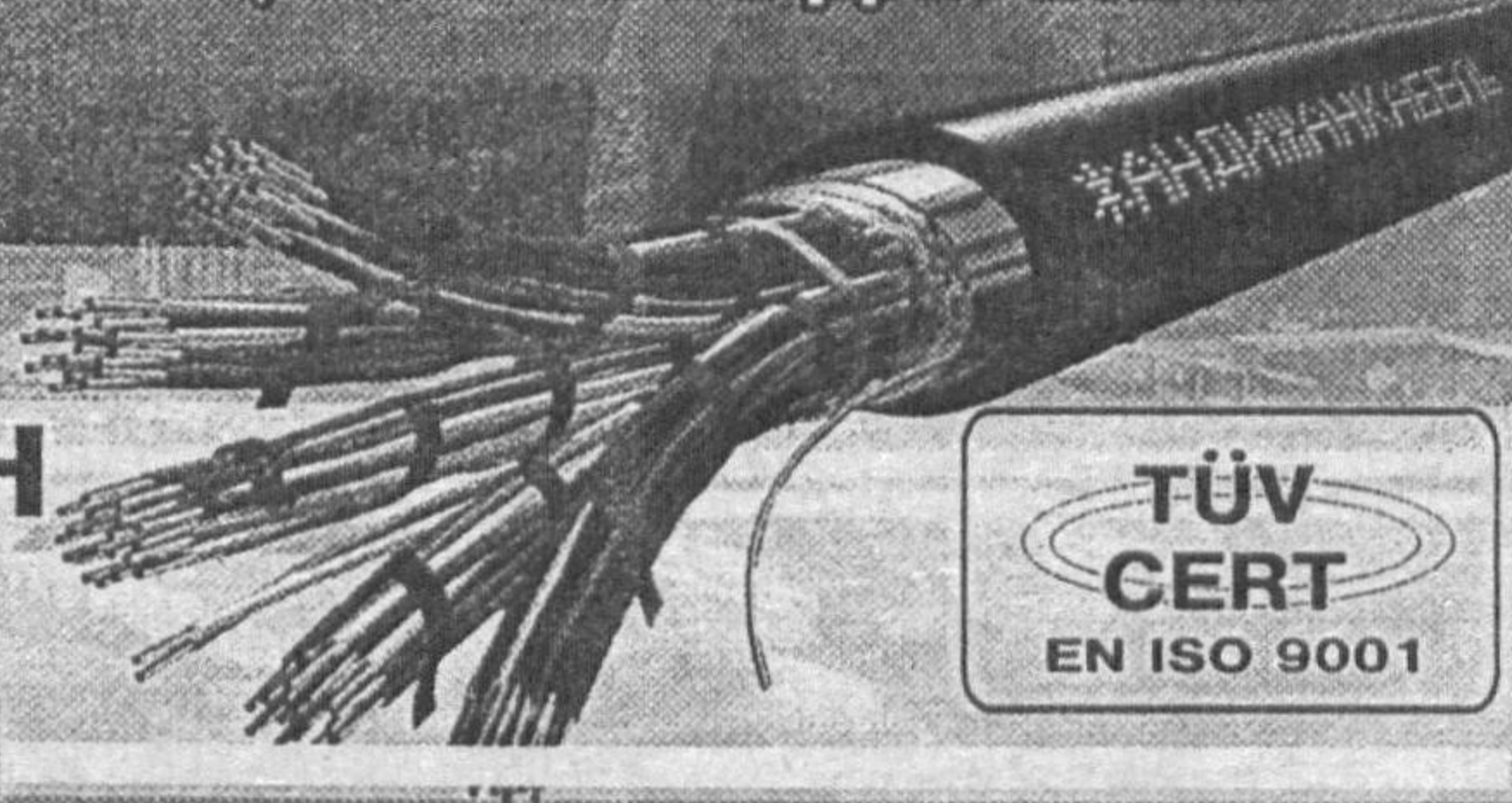
ЭНГ ЯХШИСИНИ ТОП!

«Норма маслаҳатчи» N 13 (298) 2011 йил 5 апрель

МДХдаги ЭНГ ЙИРИК ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИЛАРДАН БИРИ

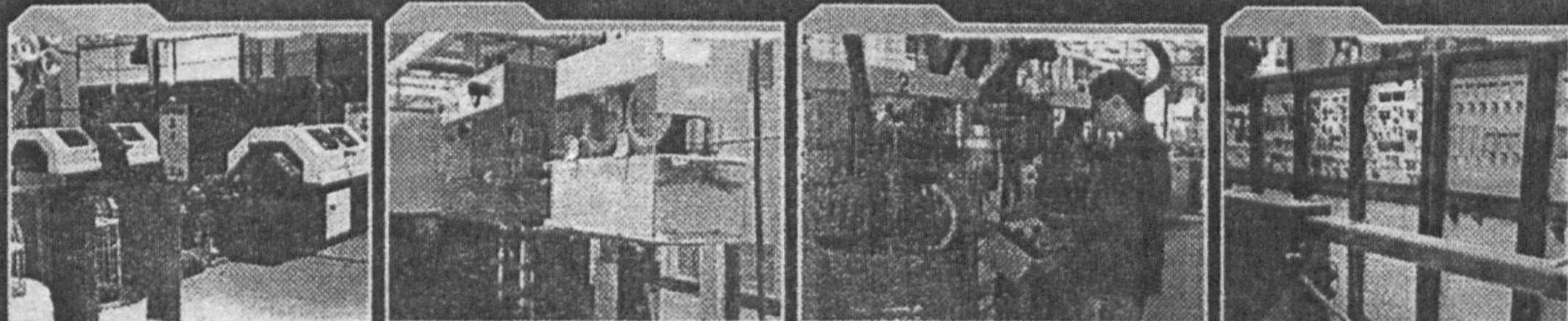

**АНДИЖОН
КАБЕЛЬ
ЗАВОДИ**

ТОВАР СЕРТИФИКАТЛАНГАН

РЕАЛ НАРХЛАР БЎЙИЧА СИФАТ ВА КАФОЛАТ

Тошкент ш., Қибрай (собик М.Жалил) кўч., 92. Тел.: (99871) 150-11-77 (кўп тармоқли), 150-55-66 e-mail: tashkent@ak.uz, www.cable.uz

УЙДАН ЧИҚМАЙ ТУРИБ РЕСТОРАН ТАНЛАНГ

www.restoran.uz

Криминалист эксперт ён дафтаридан

МИЛИЦИЯДАГИЛАР ҚАЁҚҚА ҚАРАШМОҚДА

Майда гап ишқибозлари ва гийбатга мойиллиги бўлган одамларнинг баъзан милициямиз анчагина нўноқ, ходимлари эса жиноятларни фош этишда, жиноятчиларни қидириб топишда сусткаш, бу борадаги кўрсаткичлар кўнгилдагидек эмас деб нолишларини эшитишга тўғри келади. Уларга мурожаат қилишнинг фойдаси йўқ, барибир тузукроқ ёрдам беришмайди деб тўнгиллаб ҳам қўйишларини айтмайсизми?! Ички ишлар органлари ходимлари билан ёнма-ён ишлаб, жиноятчиликка қарши кураш жабҳасида улар билан бир «окопда бўлиб», бунақа гаплар мутлақо тутуруқсиз деб комил ишонч билан айта оламан. Тўғри, айрим жиноятлар очилмай қолган пайтлар ҳам бўлади. Лекин милиция ходимларининг аксарияти ўз зиммасидаги оғир хизматни сидқидилдан, ҳалол адо этади, жиноятларни фош этилишини таъминлайди, жиноятчиларни тутиб одил судловга топширади.

Шахсга қарши қаратилган оғир жиноятларга оид ишлар бўйича кўплаб қизиқарли экспертизаларда иштирок этишимга тўғри келган. Қотиллар мурдани бетон плитага боғлаб дарёга чўктирганлиги, кўрпага ўраб катта сувга ташлаб юборганлиги ва бошқа хил қабиҳликлар билан боғлиқ ишларни фош этишда эксперт сифатида ёрдамим текканлигидан ҳамини мамнунлик ҳис этаман. Шуниси ҳам борки, бундай экспертизалар тезкор ходимлар ва терговчилар муайян гумон қилинувчилар хусусида бир тўхтамага келганидан кейингина тайинланган ва ўтказилган. Бинобарин ана шу жиноятлар фош этилгунга қадар милиция ва прокуратура томонидан жуда катта, сермашаққат иш олиб борилганлигига шохидман.

Бундай ишлар ҳақида матбуотда мақолалар билан қатнашиб келаман. Шундай мақолалардан бирида бузиш-қўпориш воситасини чуқур ўрганиш асосида тезкор ходим-

лар темирйўлларда контейнерларни бузиб очиб, ундаги маҳсулотларни ўғирлаш билан шуғулланиб келган уюшган гуруҳ изига тушишга муваффақ бўлганлиги ёритилган эди.

Йўл-транспорт ҳодисаларига оид ишларда, хусусан йўловчиларни уриб ёки босиб кетиш билан боғлиқ ҳолларга оид ишларда одамни уриб (босиб) кетган автомобиль эгасини, агар бу ҳодисага гувоҳлар бўлмаса, топиш нақадар қийин эканлигини тасаввур қилиш мумкин. Қоқ ярим кечада ёки эрта тонгда йўл чеккасида танаси мажакланган мурда топилди дейлик. Ҳеч қанақа гувоҳлар йўқ, излар ҳам ҳамин қадар. Машинанинг тормоз босилгандаги изи ҳам ҳаракат йўналишини аранг кўрсатиб беради. Лекин милиция тезкор ходимлари ана шундай ҳолларда ҳам айбдорларни топадилар.

Баъзан милиция ходимларида йўл-транспорт ҳодисасини содир

этиб фожа рўй берган жойдан жабрланувчига ёрдам кўрсатмай қочиб қолган ҳайдовчи автомобилнинг русуми ва ранги ҳақида уни кўриб қолганлардан олинган маълумотлар бўлади. Тасаввур қилинг, ана шу бор маълумотлар, айтайлик, одамни уриб кетган машина оқ рангли ВАЗ-2106 русумли эди қабилидаги маълумот бўйича тезкор ходимлар тинимсиз изланиш олиб борадилар.

Бундан бир неча йиллар муқаддам биз, экспертларга йўловчи уриб кетилган, ўлим билан яқун топган ҳодисада гумон қилинаётган ўттиз-қирқтача оқ рангли «Жигули» машиналарини текширишимизга тўғри келганди. Бу машиналарнинг айримларини милиция ходимлари текширишга ҳам улгурмаган экан. Машина деталларида қандайдир из, пачоқлик бўлса, экспертизага йўллаверишган. Бунгача ўзлари гумон қилинаётган русум ва рангдаги 100 га яқин автомобилни текшириб кўришибди.

«Интеграл стар» ХК таклиф қилади

«ЕҒОЧ-ТАХТА МАТЕРИАЛЛАРИ

ассортиментда

Хизматлар лицензияланган

Тўлов - исталган шаклда

Тел. 303-16-46, факс 274-66-77

«UNIKS-STAR» МЧЖ

НАСОСЛАР

чуқурликлар учун ЭЦВ 4, 6, 8, 10 туридаги
дренаж учун ГНОМ туридаги
К туридаги, Консоль
«КАСКАД» ҚЎЗ
Товар сертификатланган
ТЕЛ.: 253-97-60, 188-98-38, WWW.NASOS.UZ

ҚУРИЛИШ

МАТЕРИАЛЛАРИНИНГ УЛГУРЖИ САВДОСИ

Муваффақиятга эришишингизни кўзлаб ишлаймиз!

062-11

ЦЕМЕНТ
Битум, рубероид

Алебастр, бўр, оҳак
Кальций карбиди
Электродлар
ПВА елими,
дурадгорлик КМЦ елими
Суялтиргич эритгич 649
Қуруқ қурилиш аралашмалари
(гипсли, цементли)
Эмаллар, локлар,
бўёқлар, алифмой
Шпатлёвка
Линолеум
Саморезлар 32.5 176
Махсус кийим-бош assortименти

Ҳимоя каскалари
Респираторлар
Хўжалик моллари
Қурилиш миҳлари 32-120
Сетка-рааница
Гипсокартон
Кум, шағал
Шифер
Қурилиш анжомлари
Кетмонлар, болталар,
катта болғалар, ломлар
Белкураклар (тиғли, куракли)
Ёзув-чизув товарлари
Рухланган пўлатдан
профиллар

ШУНИНГДЕК 300 ДАН Ортиқ номланишдаги бошқа маҳсулотлар

8-371-140-00-12

Тошкент ш., Бунёдкор кўч.

8-371-140-04-12

chsu.torg@mail.ru

Охир-оқибат изланаётган автомобиль барибир топилди.

Яқингинада биз, экспертлар бу ишни тақорлашимизга тўғри келди: Тошкент вилоятида бир йўловчини «Дамас» автомашинаси уриб кетган ва у оғир жароҳатдан вафот этган экан. Тезкор ходимлардаги маълумотларга асосланиб, қанчадан-қанча «Дамас» машиналарини текширдик. Тезкор ходимлар ҳам бунгача 100 га яқин шу русумдаги машинани текшириб чиқишган экан. Натижада ҳайдовчиси одамни уриб юборган машинани топишга муваффақ бўлди. Сўнгра экспертлик йўли билан йўл-транспорт ҳодисаси содир бўлганидан кейин автомобиль таъмирланганлиги ва айрим деталлари алмаштирилганлиги аниқланди.

Баъзан охири фожиали бўлмаса ҳам тезкор ходимлар тер тўкишига, эксперт аралашшига тўғри келадиган ҳодисалар ҳам бўлади. Масалан, икки автомобиль тўқнашиб кетганлигига оид иш юзасидан низо келиб чиққан. Эски автомашина эгаси яп-янги хорижда ишлаб чиқарилган машина ҳайдовчиси уни қувиб ўта туриб ён томони билан «Жигули»сини уриб ўтгану, ҳодиса бўлган жойдан қочиб қолганлигини айтиб, ғойиб бўлган машинанинг русумини, ранги ва рақамини йўл хавфсизлиги хизмати ходимларига гапириб берган. Машинани тез орада топишди. Аммо ҳайдовчиси бу тўқнашувга дахлдор эканлигини қатъиян рад этган.

Ана шундай вазиятда криминалистика экспертизасининг ўрни айниқса яққол билинади. Биз ҳар

иккала автомобилда тўқнашув изларини топдик, бўёқлари бири-бирига ўтиб қолганлигини аниқладик. Юқори идоралардаги алақимлар хеш эканлигини рўқач қилиб, суриштирувчи ва экспертларга таҳдид-пўписа қилишдан ҳам тап тортмаган иккинчи ҳайдовчининг хулқ-атвори ёдда қолди. Лекин айбдорни ҳеч қанақа алоқадорлик жавобгарликдан холи этмади (бу ерда гап моддий жавобгарлик хусусида бормоқда, чунки эски автомобилга етказилган зарар иш судга ошириладиган даражада катта эмасди).

Ҳозирги вақтда йўл ҳаракати хавфсизлиги бошқармасининг бир қанча постларида видеокузатув камералари ўрнатилган бўлиб, улар бу ердан ўтувчи транспортни ва ўтган вақтини автомат тарзда қайд этиб боради. Табиийки, бундай замонавий техника йўл-транспорт ҳодисаси ёки бошқа жиноятлар содир этиб қочиб, яширинмоқчи бўлган ҳайдовчиларга тегишли автомобилларни қидириб топишни енгиллаштиради.

Ўйлайманки, юқорида келтирилганлар милициямиз ходимлари мамлакатимиз фуқароларини ҳимоя этишда қалқон бўлиб туриб, турли жиноятлар ва ҳуқуқбузарликларни ҳалол, виждонан ва сифатли тергов қилишнинг уддасидан чиқишларига яққол мисол бўла олади.

Ольга МАРШАНСКАЯ,
Ўзбекистон Республикаси
Адлия вазирлиги ҳузуридаги
республика суд
экспертизаси марказининг
катта илмий ходими.

«AMIR-AUDIT» МЧЖ
аудиторлик ташкилоти
28.03.2008 йилдаги 00642-сон лицензия
ЎзР АВнинг 12.01.2005 йилдаги 991-сон гувоҳномаси

Ўзбекистоннинг бутун ҳудудида барча хўжалик юритувчи субъектларда аудиторлик текширувларини амалга оширади

Бухгалтерия ҳисоботи ва баланс тузиш

САР ва СІРА сертификатларига эга бўлган аудиторлар ишга таклиф этилади

Тел. (+99897) 409-04-23, 296-55-78 факс (8371) 296-52-15

«NAZORAT-AUDIT» МЧЖ
аудиторлик ташкилоти
ЎзР МВнинг 28.07.2008 йилдаги 00067-сон лицензияси

Барча хўжалик юритувчи субъектларда аудиторлик текширувлари

Ўзбекистон Республикасининг солиқ ва молия қонун ҳужжатларига мувофиқ барча консалтинг хизматларини кўрсатамиз

Манзил: Тошкент ш., Гаваҳар кўч., 124.
Тел. (8371) 279-47-16, Факс (8371) 279-44-01.
Уяли: (+99897) 402-05-00, 340-98-62, 355-19-67, (+99894) 663-77-74.
E-mail: ltd_nazorat-audit@mail.ru

Вилотлардаги алоқа боғлаш телефонлари:
Нукус (+99861) 357-43-26, Хоразм (+99862) 524-51-55,
Сурхондарё (+99894) 461-32-70, Самарқанд (+99866) 777-01-63,
Наманган (+99869) 258-57-97, Жиззах (+99872) 328-08-00

TOP

ТОШКЕНТ ШАҲАР ХЎЖАЛИК СУДИНИНГ 2011 ЙИЛ 14 МАРТДАГИ ҲАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРЛАРИГА АСОСАН ЮНУСОБОД ТУМАНИДАГИ ТУГАТИЛАЁТГАН КОРХОНАЛАР РЎЙХАТИ

TOP

Рўйхатлар

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2011 йил 14 мартдаги ҳал қилув қарорларига асосан Юнусобод туманидаги тугатилаётган корхоналар РЎЙХАТИ

Корхона номи	СТИР	Қарор рақами
«VRESTLER» МЧЖ	201121444	10-1110/3009
«MAXPROFITBUSINESS» МЧЖ	300416557	10-1110/3022
«NURMUHAMMAD» МЧЖ	203708272	10-1110/3012
«PRESS-REKLAMA» МЧЖ	205188224	10-1110/3014
«JAMSHID-BARAKA» МЧЖ	301202736	10-1110/3025
«NAZM-NAVO-MATBAA» МЧЖ	206724663	10-1110/3005
«GOLDEN EXPRESS TAXI» МЧЖ	205536390	10-1110/3015
«IDS ASIA» МЧЖ	300469809	10-1110/3013
«LIGA VODITELEY TAKSI» МЧЖ	206501600	10-1110/3016
«LDS-SHIFO-FARM» МЧЖ	205825063	10-1110/3020
«GRAND ASIA BUSINESS» МЧЖ	206384107	10-1110/3027
«KASBI-QURILISH» МЧЖ	206329308	10-1110/3024
«TOKO AZIA» МЧЖ	206855722	10-1110/3029
«LAMIREL-PLUS» МЧЖ	300468152	10-1110/3027
«SHARQ SINEMA INTERNATIONAL»	206926633	10-1110/3011
«OBOD SIFAT QURILISH» МЧЖ	300575922	10-1110/3010
«DARI TYAN-SHANYA» МЧЖ	300583572	10-1110/3028
«VETERAN BARS» МЧЖ	300619518	10-1110/3008
«BEVERAGE DISTRIBUTION» МЧЖ	206940578	10-1110/3030
«HOT FIX SERVIS» МЧЖ	300818547	10-1110/3032
«TIBBIYOT VA KOSMETOLOGIYA PLUS»	300972659	10-1110/3031
«STANDART EVEREST» МЧЖ	206980315	10-1110/3026
«KRIS MAR BIZNES» МЧЖ	301016928	10-1110/3007
«PALADIN BIZNES» МЧЖ	301016826	10-1110/3019
«DIAMOND STROY HOLLING» МЧЖ	301034859	10-1110/3011
«BISINAM CHIBIS» МЧЖ	301047668	10-1110/3018
«DAVRUS AVTOTRANS» МЧЖ	206989721	10-1110/3006
«MOBILE BIZNES OPLATA» МЧЖ	301334097	10-1110/3023

Мазкур корхоналарнинг думалок муҳр ва бурчак тамгалари, шунингдек Давлат рўйхатига олинганлиги тўғрисидаги гувоҳномалари ва барча таъсис ҳужжатларининг асл нусхалари бекор қилинади. Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб 2 ой давомида Юнусобод тумани Ҳокимияти қошидаги махсус тугатиш комиссияси томонидан қабул қилинади. 2 ой мобайнида даъво билан Тошкент шаҳар махсус тугатиш комиссиясига мурожаат қилинмаган ҳолда корхоналар белгиланган тартибда Давлат реестридан чиқарилади.

Тел.: 235-87-26.

ЭЪЛОНЛАР	ЭЪЛОНЛАР	ЭЪЛОНЛАР
СОТИЛАДИ Барча хўжалик юритувчи субъектларни текшириш ҳуқуқига лицензияси бўлган аудиторлик компанияси сотилади. Тел.: 242-40-24, (+99897) 769-97-70.	Кўчмас мулк бўйича юрист маслаҳатлари. Кадастр*. Тел. 448-74-69.	
АУДИТОРЛИК ХИЗМАТЛАРИ Аудиторлик, бухгалтерия хизматлари*. Тел.: 370-63-06, 263-77-29.	ХИЗМАТЛАР Windows, дастурлар, антивирус. Жойига чиқиш билан. Тел. 585-29-79.	
Аудиторлик хизматлари. Арзон*. Тел. 176-23-13.	Антивирус ҳимояси. Жойига чиқиш билан. Тел. 585-29-79.	
«SHARQIY MASLAK» аудиторлик ташкилоти аудиторлик текшируви, профессионал хизматларни таклиф этади. Банкрот корхоналарни тугатиш жараёнида қатнашади*. Тел./факс: 250-37-75. Уяли: 733-17-29.	Сервис маркази: компьютерлар, принтерлар, мониторлар – таъмирлаш, тўлдириш. Жойига чиқиш билан. Тел. 903-73-93.	
ЮРИДИК ХИЗМАТЛАР «ADVOKAT ELITE». Судларда вакиллик қилиш. Корхоналар, ваколатхоналарни рўйхатдан ўтказиш, қайта ташкил этиш, тугатиш ва уларга юридик хизмат кўрсатиш*. Тел.: 281-52-39, 448-74-69.	Металл конструкциядан буюмлар тайёрлаймиз. Тўлов – исталган шаклда. Тел. 100-10-81.	
Шартномаларни визалаш, хўжалик судида манфаатларни ҳимоя қилиш, жиноят ишлари бўйича адвокат, корхоналарни рўйхатдан ўтказиш ва қайта рўйхатдан ўтказиш*. Тел.: 449-03-03, 244-01-27.	Видео-, фотосуратга олиш*. Тел. (+99897) 709-20-17.	
Корхоналарни рўйхатдан ўтказиш ва тугатиш*. Тел.: 252-52-88, 339-38-34, 377-15-12.	Компьютерларни таъмирлаш, шахсий компьютерларга техник хизмат кўрсатиш. Windows, дастурий таъминот ва Интернет ўрнатиш ва сошлаш. Жойига чиқиш билан. Тел.: (+99897) 450-03-24 Светлана. (+99897) 158-46-10 Сергей.	
	1С: 8.1. Кузатув, сошлаш ва дастурлаш. Тел. (+99893) 381-36-49.	

*Хизматлар лицензияланган.

***Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2011 йил 23 мартдаги қарорларига асосан Чилонзор туманидаги тугатилаётган корхоналар РЎЙХАТИ**

Корхона номи	Қарор рақами
«RAHIMZODA PLYUS» ХК	10-1101/3467(26)-Т
«RIVOJ FARM» МЧЖ	10-1101/3468(26)-Т
«NADEJDA-FAYZ» ХК	10-1101/3469(26)-Т
«IZABELLA GOLD» ХК	10-1101/3470(26)-Т
«EGIDA STORY SERVICE» ХК	10-1101/3472(26)-Т
«EXCELLENT STYLE» МЧЖ	10-1101/3473(26)-Т
«DIAMOND COLLECTION» МЧЖ	10-1101/3474(26)-Т
«MUZDALIYA-BARAKAT» ХК	10-1101/3475(26)-Т
«EKSKLYUZIV-VIP-NET» МЧЖ	10-1101/3476(26)-Т
«UMAK» ХК	10-1101/3478(26)-Т
«BAR-NAS BIZNES» МЧЖ	10-1101/3479(26)-Т
«SUPER STAR GOLD» ХК	10-1101/3480(26)-Т
«ANIDEM-QURILSH» ХК	10-1101/3481(26)-Т
«MOXINUR-OYAZIMHON» ХК	10-1101/3482(26)-Т
«JAMA BIZNES» МЧЖ	10-1101/3483(26)-Т
«BEST CHICKEN SERVIS» ХК	10-1101/3484(26)-Т
«ATLANT-AKTIV-INVEST» МЧЖ	10-1101/3485(26)-Т
«DAVIDOV-TRANS-SERVIS» МЧЖ	10-1101/3486(26)-Т
«EDELWEISS ASIA» МЧЖ	10-1101/3487(26)-Т
«LOVENTA» ХФ	10-1101/3488(26)-Т
«TAMALIT» МЧЖ	10-1101/3489(26)-Т
«TITA FOOD SERVIS» МЧЖ	10-1101/3491(26)-Т
«INTER RAY PLUS» МЧЖ	10-1101/3492(26)-Т
«GOOD PLAT» МЧЖ	10-1101/3493(26)-Т
«MENHLI ALOL KO'ZI» МЧЖ	10-1101/3494(26)-Т

Ушбу корхоналарнинг муҳри ва бурчак тамгалари ўз кучини йўқотган деб топилсин. Чилонзор тумани Ҳокимияти корхоналарни тугатиш комиссияси эълони чоп этилган санадан эътиборан барча даъволар 2 ой муддат ичида Тошкент ш., Бунёдкор шоҳкўчаси, 50-уй манзили бўйича ҳамда 276-75-23, 276-26-86 телефонлари орқали қабул қилинади.

***Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2011 йил 28 мартдаги ҳал қилув қарорларига асосан Учтепа туманидаги тугатилаётган корхоналар РЎЙХАТИ**

Корхона номи	СТИР	Рўйхатга олинган санаси ва рақами	Юридик манзили	Қарор рақами
«PYATACHOK SKAZKA»	204381469	13.02.2003 01-00452	Нашриёт кўч., 34	10-1119/3418
«OLOVIDDIN E'ZOZA»	206076648	07.02.2006 000920-01	Уйгур кўч., 528	10-1119/3417
«YAT-MN-RAVNAQI»	206485850	28.04.2006 001016-01	Чилонзор 30-47-38	10-1119/3586
«ISTIQBOL IMKON ERK»	207087902	02.06.2009 002947-01	Х.Фафурова 4-тор кўч., 16	10-1119/3585
«OMON PLUS RIVOJ»	300980514	10.11.2008 002523-01	Чилонзор 12-47-27	10-1119/3583
«OKB ENERGIYA VA TEHNOLOGIYA»	207087689	05.07.2010 003838-01	Чилонзор 26-21-91	10-1119/3580
«BEK N TRADE BIZNES»	300273554	19.02.2007 001424-01	Чилонзор 23-27-17	10-1119/3579
«GULRUXSORA BARAKA»	204803534	21.01.2004 000115-01	Чилонзор 25-17-9	10-1119/3581
«ABDUJABBOR NET»	301580497	15.04.2010 003707-01	Зарафшон 5-тор кўч., 17	10-1119/3582
«POYTEXT TRADE SERVIS PLYUS»	301629741	04.06.2010 003787-01	Ўрикзор, Стройгород даҳаси	10-1119/3577
«ICE WAY»	301524865	03.03.2010 003603-01	Гулистон 1-кўч., 12	10-1119/3578
«SARBON BARAKA SAVDO»	301663084	20.07.2010 003870-01	Чилонзор 24-44-3	10-1119/3587
«SABO PLYUS SAVDO»	301693292	06.09.2010 003948-01	О.Зоитов кўч., 8	10-1119/3592
«SUPER FORTUNA BIZNES»	301166282	30.04.2009 002860-01	Фозилтепа кўч., 15-мавзе, 22а	10-1119/3588
«AGRO ULUG' BAXT»	301726123	27.10.2010 004028-01	Чилонзор 21-3-87	10-1119/3589
«USTA TOXIR»	202836606	12.03.1999 231	Боғобод кўч., 275	10-1119/3590
«SHERAY BEKXON»	301574069	09.04.2010 003693-01	Чилонзор 23-59-21	10-1119/3591
«SUPER ELEVATOR TORG»	301613098	17.05.2010 003763-01	Чилонзор 13-мавзе, Чўпон ота кўч., 27-61	10-1119/3593
«SHAMSIYA FOOD»	207087902	06.07.2010 003842-01	Лутфий кўч., 1а	10-1119/3584

Мазкур корхоналарнинг тўртбурчакли тамғаси ва думалок муҳри ҳақиқий эмас деб ҳисоблансин. Ушбу корхоналарнинг кредиторлик ва дебиторлик қарздорлиги бўйича даъволар эълон чоп этилган кундан бошлаб 2 ой муддат давомида Учтепа тумани Ҳокимияти биносининг 3-қаватидаги 4-хонада қабул қилинади.

Тел. 274-16-37.

Иқтисодий-ҳуқуқий газета

НОРМА МАСЛАҲАТЧИХУҚУҚ
СОЛИҚЛАР
БУХГАЛТЕРИЯ

ТАЪСИСЧИ «Norma Hamkor» МЧЖ

Газета 2006 йил 26 декабрда
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот
агентлигида рўйхатга олинди.
Рўйхат рақами 0074.БОШ МУҲАРРИР
ФАРҲОД ҚУРБОНБОВ
ТАҲРИРИЯТ МАНЗИЛИ:
Тошкент ш., Миробод тумани,
Таллимаржон кўч., 1/1
E-mail: gazeta@norma.uz,
normapress@mail.ru,
www.norma.uz
Нашр учун масъул:
Нодир АлимовМуаллифлар фикри доим ҳам таҳририят нуқтаи назарига мос келмавермайди.
Таҳририят огоҳлантирадиги, газетамизда мавжуд ахборотдан фойдаланганлик, фойдаланмаганлик ёки мувофиқ равишда фойдаланмаганлик билан боғлиқ ҳар қандай ҳаракатлар ва/ёки оқибатлар учун таҳририят жавобгар эмас.
Таҳририят муштарийлар билан ёзишиб туриш имкониятига эга эмас.
"Norma маслаҳатчи"да эълон қилинган материалларни тўлиқ ёки қисман кўчириб босиш, электрон ва бошқа манбаларда кўпайтириш, тарқатишига фақат "Norma" МЧЖ билан тузилган шартнома асосида йўл қўйилади.Газета таҳририят томонидан тайёрланган диапозитивлар ёрдамида "TOPPRINT" МЧЖ босмахонасида босилди (Тошкент ш., Миробод тумани, Таллимаржон кўч., 1/1).
Индекс - 186 Буюртма 978 Адади 4930. Баҳоиси келишилган нархда.
Газета 2011 йил 1 апрелда соат 19.30 да топширилади.
ISSN 2010-5223